

POT DO „angleške“ sobote

Polletne izkušnje ObLO Kranj s popoldansko službo

Občinski ljudski odbor v Kranju je februarja letos vpeljal tudi popoldansko delo. Vsako sredo poslušajo vsi uradi ObLO od 7. do 12. ure in še popoldne od 14. do 18. ure. Za občinstvo so uradi odprti do pete ure popoldne. To je prvi poskus uvajanja popoldanskega dela pri ljudskih odborih. Namen tega je prilagoditi delo teh organov potrebam prebivalstva, da bi namreč ljudje, ki so dopoldne zaposleni, lahko tudi popoldne opravili določene posle na občini.

Danes so o tem delu že polletne izkušnje. Kot pravijo se popoldanska služba zelo obnese. Ob sredah popoldne so bili večših hodniki polni strank in uslužbenci so imeli polne roke dela. Zlasti je ob sredah popoldne mnogo strank na oddelku za dohodke (zaradi davkov itd) na matičnem in prijavnem uradu, na splošni upravi in v nekaterih drugih oddelkih. — Te stranke bi v večini primerov, če ne bi bilo popoldanske službe, morale zapuščati delo v tovarnah in drugih ustanovah v dopoldanskem času in so zato hvaležne za to novost.

Spričo takih ugotovitev nameravajo v kranjski občini še razširiti popoldansko službo, in sicer na trikrat tedensko. Tako bi imeli ljudje še več ugodnosti, da bi lahko opravljali svoje stvari v prostem popoldanskem času. — Ob razširjanju popoldanske službe pa razmišljajo, da bi uslužbenci imeli prosto tako imenovano »angleško soboto«.

Seveda bodo morali v dopoldanskem in popoldanskem času opraviti določeno število ur.

Vendar je ugodnost »angleške sobote« le del današnjih razgovorov med prizadetimi uslužbenci. V večini uslužbenci niso za popoldansko službo in s tem niti za »angleško soboto. Z uvedbo ločenega delovnega časa se namreč javlja vrsto težav. — Uslužbenci, zlasti tisti, ki se vozijo v Kranj, so s tem prizadeji. Le redki so tisti, ki v opoldanskem dvournem času lahko gredo domov na kosilo. V večini so ob takih dnevih dokaj več časa zdoma zaradi službe kot sicer. To občutijo zlasti žene, ki imajo doma družino. Z novim delovnim časom se jim spremeni ustaljeni red družinskega življenja.

Take in podobne so težave, ki spremljajo pozitivne napore občinskih organov, da bi kar najbolj prilagodili delovni čas na ljudskem odboru potrebam in željam prebivalstva. — L. e.

Vse dni sejma pred paviljoni ni zmanjkalo kupcev. Podjetja so prodala toliko blaga, da ga jim je zadnje dni celo primanjkovalo

Ob zaključku X. jubilejnega Gorenjskema sejma

VELIKI OBETI

Mladi proizvajalci na sejmskih prostorih

Kranj, 9. avgusta — Tudi naš letošnji jubilejni X. Gorenjski sejem, ki ga bodo zaprli nocoj, je bil vsekakov pomembna manifestacija gospodarskega na-

predka našega okraja in tudi širše domovine. Morda ugotovitev, da nekaterih proizvajalcev ni bilo na tej prireditvi nikakor ni znak gospodarskih težav, marveč prav nasprotno: znak hitrega ekonomskega razvoja dežele. Rapidno naraščanje kupne moči potrošnikov in veliko povpraševanje po industrijskih izdelkih daje trenutno proizvajalcem ugodne pogoje na trgu. Tako ima večina naših podjetij že razprodano svojo proizvodnjo za celo leto vnaprej ali še več. Zato tudi del razstavljalcev na sejm ni prišel iz lastnih interesov, marveč iz splošne uvidevnosti in spoštovanja do te osrednje, tradicionalne gospodarske prireditve, ki jim bo, če ne letos, čez nekaj let, lahko služila kot najširša pot na trg in med potrošnike za prodajo svojih izdelkov.

VELIKI IN MALI

Tudi na letošnjem sejmju so obiskovalci lahko videli velike in male razstavljalce. Železarna Jesenice je imela enega največjih prostorov, kjer so bili razstavljeni razni valjani izdelki, žice in drugo železo, ki ga tam v velikih količinah izdelujejo. Obiskovalci se niso toliko ustavljali v tem delu sejma, saj ti izdelki niso zanimivi. Končno pa je Železarna že zdavno malone vsem šolskim otrokom. Toda njeno mesto na sejmju je kljub

vsemu utemeljeno, saj daje ta kolektiv skoraj polovico celotne vrednosti proizvodnje v okraju. Prav tako je imela na sejmju velik prostor tovarna Iskra, kjer je poleg svojih izdelkov lahko prikazovala malim obiskovalcem celo razne risane filme.

Toda razen teh, zelo znanih in velikih kolektivov, so na sejmju bili tudi mnogi novi, mladi proizvajalci. Nekateri od teh, kot da si še niso pridobili prave legitimacije, so se stikali po hodnikih in vogalih. Toda obiskovalci so se čisto ustavljali prav pred njihovimi izdelki. Mnogi go ob tem kramljali in se čudili,

(Nadaljevanje na 4. strani)

KOMISIJA ZA MALOOBMEJNI PROMET Z AVSTRIJO pri OLO Kranj daje k že objavljenim navodilom v Glasu Gorenjske z dne 21. 7. 1960 koristnikom maloobmejnega prometa med FLRJ in republiko Avstrijo še naslednja dopolnila:

OBCINA JESENICE: vse vasi.
OBCINA RADOVLJICA: vasi: Begunje, Poljče, Zgoša, Zapuže, Mlaka, Slatna, Srednja vas, Zadnja vas, Lesce, Hraše, Nova vas, Studenčnica, Gorica, Vrbnje, Zgornji Otok.

OBCINA TRZIC: vse vasi.
OBCINA KRANJ: vasi: Zg. Jezersko, Sp. Jezersko in Zgornja Kokra.

Koristniki v prihodnje ne bodo vlagali prošenj za izdajo propustnic pri turističnih društvih, temveč pri upravnih organih za notranje zadeve Občinskega ljudskega odbora in krajevnih uradih.

Vse tiskovine in informacije bodo dajali ti organi. Taksa za pridobitev propustnice je neizpremenjena (državni kolek za 250 din), cena propustnice pa je 960 din.

Vidirane propustnice bo pošiljal koristnikom Oddelek za notranje zadeve pri Okrajnem ljudskem odboru Kranj preko upravnih organov za notranje zadeve Občinskega ljudskega odbora in krajevnih uradov.

KOMISIJA ZA MALOOBMEJNI PROMET Z AVSTRIJO PRI OLO KRANJ

Male sličice iz Bohinja

Turistična sezona na višku

Da je to res, nam priča množica avtomobilov na cesti — najrazličnejših znamk iz najrazličnejših evropskih in prekomorskih držav, avtobusi, napolnjeni z domačimi turisti in ne nazadnje tudi to, da so dela za popravilo ceste med Bledom in Bohinjem v polnem teku in na prenekaterem mestu sploh ne omogočajo srečanje dveh avtomobilov, kar velik promet zelo ovira.

Kar po starem
Vedno enako je bohinjsko vreme, ki skoraj vsak dan postreže z zadovoljivo pošiljko dežja. V prejšnjem mesecu je bilo 12 popolnoma deževnih dni, ta mesec pa še nobenega res lepega dne. Stara pa je tudi cesta ob bohinjskem jezeru, ki je že dolgo vrsto let enaka ali bolj rečeno — za lepo število lukenj bolj slaba.

Pa letoviščarji...
Za te pravijo, da jih je v hotelih kar precej, saj so le-ti povračili zasedeni, slabše pa je pri privatnikih, ki bi lahko prenočili vsaj še toliko dopustnikov kot jih že imajo.

...in taborniki
Tudi teh je bilo lansko leto še enkrat več, prav verjetno je temu v veliki meri krivo slabo vre-

me. Lahko so pa še drugi vzroki kot na primer precej draga zeljnjava, sadje in mleko, neurejeni prostori za taborenje itd. No, vseeno je na jasah ob jezeru kar precejšen živčav. Sedaj so tu taborniki iz Kanala, Kranjčani, beograjski študentje, invalidna mladina iz Kamnika, taborniki iz Ljubljane, Zagorja, Ričonov, Maribora in še nekateri. — Bohinj so najbolj zvesti Mariborčani, ki že od leta 1932 hodijo taborit v Bohinj (pred vojno skavti). Letos se jim je zelo za-

merilo turistično društvo, ki je njihov stalni prostor, kjer imajo tudi veliko barako za spravilo šotorov in kuhinjo, enostavno oddalo Zagorjanom. No, sedaj so si že lepo uredili na prostoru Gozdne šole, upajo pa, da jim bodo šli prihodnje leto bolj na roko in bodo lahko uporabljali svojo barako, prav tako pa jim ne bo treba prenašati opreme več kot kilometer daleč. Saj je pravzaprav to zelo preprosto, ali ne?
(Nadaljevanje na 4. strani)

Na obisku v stari domovini

Na Jesenice je prispela največja skupina naših rojakov iz Francije

Jesenice, 8. avgusta — Danes dopoldne je prispela na jeseniško železniško postajo doslej največja skupina naših izseljencev, ki so letos v velikem številu obiskali svojo staro domovino. Tokrat so prišli izseljenci iz Francije, predvsem iz Merlebacha in okolice. Na železniški postaji so predstavniki izseljeniške matice in občinskih organizacij ter številno občinstvo,

priredili rojakom priručni sprejem. Lepo so jih sprejeli pozneje tudi v Ljubljani. Od tod je večina rojakov odšla na obisk k svojcem, nekaj pa jih bo jutri odšlo na petdnevno potovanje po stari domovini. Mnogo izseljencev bo preživel del 14-dnevne bivanja v Sloveniji na oddihu na morju, in sicer v Rovinju, ki jim ga je pripravila Slovenska izseljeniška matica.

Neuspeh ali uspeh?

Nad milijardo dinarjev prometa na Gorenjskem sejmju

V ponedeljkovi številki smo pod naslovom »Neuspeh« objavili številke o letošnjem prometu na jubilejnem GS. Uslužbenec sejma, ki je bil v nedeljo dopoldne v tehnični pisarni, pa nam je dal nepopolne podatke in je pisca zavedel na nepačno komentiranje o komercialnem uspehu Gorenjskega sejma. V ponedeljkovem razgovoru z direktorjem sejma, Metodrom Rotarjem, smo dobili povsem druge podatke, ki tudi sejmju s komercialne strani prikazujejo v drugi luči. Do vključno 6. avgusta je bil v maloprodaji dosežen promet v znesku 247 milijonov dinarjev, medtem ko je bilo podpisanih pogodb za 738 milij. din. »Te številke pa še vedno niso popolne,« nam je povedal tov. Rotar, »ker upravi sejma še niso vsi razstavljalci dali podatkov o prometu. Promet pa bi bil lah-

ko še večji, če bi razstavljalci imeli na zalogi zadostne količine blaga. Največji promet med razstavljalci so doslej dosegli: Tiskarstva iz Kranja - 176 milijonov din, Kalnik iz Varazdina - 30 in Vino iz Kranja 24 milijonov dinarjev. Iz teh podatkov lahko zaključimo, da je že do 6. avgusta znašal promet na GS nad milijardo din in da je sejm s komercialne strani povsem uspeh.« -n-n-

Nov član ObLO Kamnik

V Kamniku so bile preteklo nedeljo volitve novega člana občinskega ljudskega odbora v volilni enoti Graben. Volivci, ki se jih je od skupnega števila 769 udeležilo volitev 642 ali 83 odstotkov, so potrdili kandidature Franca Vidervola.

nega srekretarja ZN Daga Hammerskjöld, da uredi vse potrebno za uresničenje sprejete resolucije. Varnostni svet je v resoluciji posebej poudaril, da se sile ZN ne bodo vmešavale v notranje spore v Kongu niti ne bodo vplivale na končno ustavno in politično ureditev v deželi.

New York, 9. avgusta
Generalni sekretar združenih narodov Dag Hammarskjöld bo odpotoval jutri v Leopoldville, da bi izpolnil nalogo, ki mu jo je naložil Varnostni svet. — Na kraju samem bo določil način za odhod belgijskih sil iz Katange. Hammarskjöld bo odpotoval v Leopoldville z letalom preko Amsterdama.

Bruselj, 9. avgusta
Zvedelo se je, da je belgijska vlada vznemirjena zaradi resolucije Varnostnega sveta o takojšnjem odhodu belgijskih sil iz Katange. Ti krogi menijo, da je še prezgodaj pričakovati uraden belgijski odmev na morebiten sklep provincijske vlade Katange, da se bo uprla prihodu sil Združenih narodov v to provinco.

Leopoldville, 9. avgusta
Danes so razglasili v Leopoldvillu izredno stanje. Obenem z razglasitvijo izrednega stanja so v Leopoldvillu sporočili, da bodo dosegli odhod belgijskega veleposlanika iz Konga, če bo treba tudi s silo. Gostoljubje belgijskemu veleposlaniku so odpovedali že pred dnevi, vendar je še vedno v Kongu.

Zadnje vesti

New York, 9. avgusta
Davi se je nadaljevala razprava v Varnostnem svetu OZN. Po razpravi so člani VS z 9 glasovi proti 2 vzdržanim, znova potrdili dosedanje stališče o umiku belgijskih čet iz Konga in o odhodu sil Združenih narodov v Katango. Proti tej odločitvi ni glasovala nobena delegacija, glasovanja pa sta se vzdržala italijanski in francoski delegat. — Pred glasovanjem je Sovjetska zveza umaknila svojo resolucijo, ki je zahtevala, naj se belgijske sile odstranijo iz Katange v treh dneh. VS je pooblastil general-

Imena naselij po vodah

Od starih časov je bil človek navezan na bližino vode in je rad imenoval svoja naselja po vodi ali vodah. Vas Vodice, eden prafarnih krajev Kranjske ravnine, je dobila ime po mnogih za ta okoliš značilnih vodiceh, glinastih tleh, pa zopet izginejo, ko pridejo z glinastih tal na prodnata.

Voklo sredi Kranjske ravnine je pravzaprav Lokev, ime, ki se nanaša na tamkajšnje lokev, ki je, podobno kot pri sosednjih Vogljah, vabila k naselitvi. Ime vasi Voglje pa je iz označbe za tamkajšnje prebivalce, ki so Vogljani, ljudje, ki so se naselili v voglu, v kotu med ondolnimi gozdovi.

Bela, Suha, Pšata, Luže, Kokra, Kokrica so po vodah imenovane vasi na Kranjski ravnini. Po imenih in časovnem omenjanju v listinah kažejo na sorazmerno zgodnjo naselitev. Za vasi Belo, Suho, Pšato in Brnik bi mogli slednje domnevati tudi glede na pripadajočo jim zemljiško razdelitev, ki kaže nepravilne ali grudaste delce.

Bela je voda, ki teče po belem kamenju in ima zato videz bele barve. Suha je vas ob takem potoku, ki je od časa do časa brez vode, to je suh. Prebivalci vasi Luže so se naselili »pri lužah«, so Lužani.

Več imen vasi po vodah je ob vzhodnem robu Kranjske ravnine, kjer pritečeta izpod gora dve večji vodi, ena — kot marsikje drugod pri nas — imenovana kratko malo Reka, ki pa ima v ravnini tudi ime Brniški potok ali Brnik, z vasjo Brnik. Druga je Pšata — kot marsikje drugod pri nas — z naseljem enakega imena v bližini izvira. S Tunjskih Dobrav prinašajo potoki glinasti drobir in ga naplavlajo na ilovnato ozemlje. Ljudje na takem ozemlju so Glinjani, tamkaj je danes vas Glinje (v Glinjah).

(Po razpravi Milka Kosa »Starjša naselitev na Kranjski ravnini« v spominskem zborniku »900 let Kranja«)

DVE LETI ŽIČNICE KRVAVEC

2. avgusta letos je minilo dve leti obratovanja žičnice na Krvavec. Prve potnike so na to privlačno turistično postojanko prepeljali z žičnico 2. avgusta 1958. Žičnica doslej še ni imela večjih okvar, pa tudi težjih nesreč še ni bilo.

Do 2. avg. je žičnica prepeklala na Krvavec že 247.554 turistov. Samo v juliju letos so jih prepeljali 16.566, rekord dneva pa je bil 24. julija letos, ko je z žičnico obiskalo Krvavec 2121 turistov.

Kranj — Kot smo že poročali je bilo preteklo nedeljo v Kranju okrajno prvenstvo traktoristov Gorenjske, ki so se ga udeležili vsi najboljši traktoristi. To tekmovanje sta pripravila kmetijsko tehnična komisija pri OOLT in Okrajna zadruga zveza. Pripravljeno je bilo zelo dobro. Uradni rezultati so bili objavljeni šele konec preteklega tedna in so pokazali, da bo odšlo 6 najboljših traktoristov na republiško prvenstvo v Mursko Sobotu.

Pri članih nad 20 let je zmagal Janko Kranjc iz Kmetijskega posestva Poljče, ki je v moč-

ni konkurenci premagal dose- danjega prvaka Gorenjske Franca Strahana iz Kmetijskega posestva Hrastje, ki je že tri leta branil ta naslov. Letos se je moral zadovoljiti z drugim mestom. Pri mladincih je zmagal

Veliko slavje v Podlublju

Podlublje V nedeljo je bilo ves dan v Podlublju nad Trzicem pravo praznično razpoloženje, ko je

Janez Pogačar s Kmetijskega posestva Hrastje pred Marjanom in Andrejem Frelhom, oba iz Kmetijskega posestva Sorško polje (Zabnica). Zmagovalci so dobili tudi nagrade in diplome.

-an

tamkajšnje prostovoljno gasilsko društvo slavilo 30-letnico svojega obstoja. Ta praznik je društvo počastilo tudi z otvoritvijo novega gasilskega doma, v katerem so prostori tudi za tamkajšnje politične in družbene organizacije.

Slovesnosti se je udeležilo več sto domačinov in okoličanov, nadalje številni predstavniki Okrajne gasilske zveze in občinskega ljudskega odbora Trzic. Pri tem delu so domačini opravili nad 6 tisoč prostovoljnih delovnih ur v skupni vrednosti 5 milijonov dinarjev. Pri gradnji pa je pomagala tudi Bembazna predilnica in tkalnica Trzic. Občinski ljudski odbor in drugi.

Prihodnje leto pa bodo k temu domu prizidali še dvorano za kulturno prosvetno dejavnost.

-an

Oba pokala ostala doma

V okviru krajevnega praznika v Predosljah sta bili na športnem igrišču v Britofu dve pomembnejši športni tekmovanja, ki sta jih izvedla strelska dru-

KADER V GOSTINSTVU

Trzic — V ozirno na maloob- mejni promet med Avstrijo in Jugoslavijo, ki bo v kratkem za- živel, se v trziški občini najbolj pripravljajo gostinci. Spričo pomanjkanja kadra v gostinstvu, skušajo vsaj tega, kar ga imajo, čimbolj vsestransko usposobiti. V ospredju so jeziki, zlasti nem- ščina. Prav zaradi tega prirejajo jezikovne tečaje, namenjene predvsem tistim, ki se nemškega jezika še nikoli niso učili, če- prav jih obiskujejo tudi tisti, ki so z nemščino že nekoliko seznanjeni.

Razen gostincev, pa so o ma- loobmejnem prometu razpravljali tudi že na občinskem ljudskem odboru. Doslej je občina že odkupila celotno poslopje hotela Pošte, v katerem be s preuredit- vijo opevala dosedanjo zmog- ljivost nočnin na 100 odstotkov.

IMAJO SVOJ GASILSKI DOM

Britof — V teh dneh so v to- varni »Oljarica« v Britofu izo- čili namenu svoj gasilski dom, ki so ga preuredili iz starega hleva. Dom je okusno urejen in opremljen z vsemi potrebnimi gasilskimi aparati in napravami. V Oljarici imajo tudi svojo ga- silsko četo, ki je sposobna po- gasiti tudi večje požare. Gasil- ci te tovarne so doslej že sto- pilji enkrat v akcijo, ko se je 1957. leta vnelo ostrejšje stavbe in požar takoj ob izbruhu poga- sili.

tovarna pohištva iz Nove Go- rice. Prislunhimo, kaj nam je povedal zastopnik tega podjetja:

»Veseli smo, da so nas po- vabili kot razstavljavce na sejem. Čeprav imamo vse po- godbe za izdelavo pohištva zaključene že za dve leti na- prej, smo kljub temu pro- dali že za več kot 9.000.000 dinarjev. Največ je povpra- vanja za sodobno spalnico štiridelnih omarah in po kom- binirani sobi.«

Prikupno dekle iz paviljo- na Turisti. društva Kranj — Dunja Kregar — študentka gradbene fakultete iz Ljub- ljane, je imela tudi nekaj kritičnih pripomb na račun sejma:

»Zdi se mi, da je v prodaji še vse premalo izdelkov in da nekatera podjetja preveč le razstavljajo. Po drugi strani pa bi organizatorji lahko pos- krbeli tudi za boljše zabavo. Organizirali bi lahko vsaj kakšen vesel večer ali pa re- vijvo popevk, kot so ob začel- ku sejma obljubili. Kajti ple- sa se na slabem plešišču kaj kmalu naveliča.« M. Z.

MALO VEČ OBZIRNOSTI

Bilo je na avtobusni postaji v Kranju, 3. avgusta, dopoldne. — Precejšnje število potnikov je napravilo vrsto za vstop pred zadnjimi vrati avtobusa za Je- zersko. Prva pred vrati je bila sivolasa ženica šestih do sedmih križev, ki je tako kot vsi drugi čakala izstopajoče, da bi se po- tem povzpela na avtobus.

Nenadoma sta od neke prit- kla in se pojavila pred vrati dva lepo oblečena (po vsem soče- mož in žena) srednjih let. Mimo vrste sta se perila do vrat in žena, ko je ugotovila, da bo mor- da pri sprednjih vratih prej pro- sto za vstop, se je izvila nazaj in stekla tjakaj. Mož pa je vsak primer, zadržal priborjen prostor.

»Tu zadaj ni izstopa! To je skrajno nekulturno.« je kričal in se končno otresel zadnjega iz- stopajočega. S komolci je odri- nil od sebe še staro ženico, ki je upravičeno pričakovala, da bo vstopila, in razumljivo, prvi po- vzpel na avtobus. Z ženo, ki je bila še hitrejša na srednjih vr- atih, sta kar brž »zasedla« več sedežev in jih šele pozneje od- stopila drugim.

Prisotni se so nad takim obna- šanjem zelo zgražali. Zato so stari ženici kar ponujali sedež. Sicer pa je bilo že pred Tupal- čami dovolj sedežev. Toda o tem zgodku, kako si posamezniki brezobzirno nesramnostjo zagov- orili še na Jezerskem. I. B.

TUDI NA PRIMSKOVEM BODO RAZVILI PRAPOR ZVEZE BORCEV

Kranj

Na zadnji seji osnovne orga- nizacije Zveze borcev Primsko- vo-Gorenje, so med drugim ob- ravnavali tudi, da bodo 28. av- gusta, organizirali večjo proslavo — na kateri bodo pred Zadrugi- nim domom razvili svoj prapo- tnik. Pokroviteljstvo nad praporom bo prevzelo podjetje »Elektro« — Kranj. V naslednjem letu pa bo- do organizirali v počastitev 20- letnice vstaje večjo proslavo, ob kateri bodo odkrili tudi dve spo- minske plošči padlim borcem in aktivistom NOB.

Obisk v naselju »Franc Vodopivec«

Spet blato in slabo vreme

Prostrana planota ob kopalšču v Kranju že dobiva svoje prve oblike. — Tu gradijo centralni športni stadion. Ena izmena brigadirjev je že odšla. Sedaj sta prišli v brigadir. naselje »Franc Vodopivec« novi brigadi, in si- cer III. štajerska MDB »XIV. di- vizije« iz Celja in IV. kranjska MDB »Iva Slavca-Jokla«.

»Ze spet to muhasto vreme,« so se jezili brigadirji in brigadirke. Saj to je repriza prve iz- mene. Tudi takrat je prve dni padal dež in delovni uspehi niso bili nič kaj dobri. No, sedaj je malo drugače. Kljub težju gre delo kar dobro od rok. Ko sem večeraj obiskal brigadirsko nase- lje, je bilo dopoldne deževno, kas- sneje pa se je vreme popravilo. Obe brigadi sta bili v naselju. — Poslušali sta predavanje »Pro- gram ZK Jugoslavije«. No, ko je bilo tega konec, je takoj stekel pogovor. Prvi se mi je predstavil komandant celjske brigade Fredi Božič:

»Kot komandant prvič sodelu- jem v brigadi. Z uspehi na de- lovišču sem zadovoljen, saj zna- ša naše tedensko povprečje kar 135 odstotkov delovnega učinka,

čeprav je povprečna starost bri- gadirjev nekaj mesec več kot 16 let. Se nekaj bi rad povedal. Ko sem bil zadnji dežurni naselja, je prišel k meni dežurni celjske brigade in mi ves prestrašen že precej pozno ponoči sporočil, da še vedno eden manjka. Vprašal sem ga, če je šel mene. Odgovo- ril mi je, da ne.«

Prikupni brigadirki iz celjske brigade Helga Plajhar in Breda Vreško, sta mi zaupali, da prvič sodelujeta na mladinski delovni akciji. Breda pa je še tole do- dala:

»Kada bi videla, da bi bil ko- mandant naselja več med nami, saj ga komaj poznamo. Kadar pa pride, je malo preveč strog.«

»No, še eno intimno vprašanje obema, ali že imata fanta?«

»Zato imava še obe čas!«

Eni so igrali odbojko, drugi badmington, ali pa so se to do- poldne pred kosilom zabavali s čim drugim.

Marija je pisala pismo star- šem. Seveda o prvih vtisih v bri- gadi. Povedala mi je, da se je pohvalno izrazila, ker ji je Kranj izredno všeč. Pravi, da se

bo vpisala na pravno fakulteto in da bo novinarka.

Karla je ekonom celjske bri- gade. Pravi, da ima vedno precej dela. Če je vreme bolj slabo, po- tem mora vedno dati še kakšno odejo, saj je noč večših precej hladna.

Potem je bilo kosilo in zbor.

Vreme se je popravilo in brigadi sta odšli na delovišče. Med pot- je je odmeval brigadirski poz- drav. Krepak stisk rok me je lo- čil od teh mladih ljudi, ki so vedno nasmejani in veseli, tudi takrat, ko je treba prijeti za kramp in lopato.

M. Živkovič

KULTURNI RAZGLEDI

DVE RAZSTAVI

Razstavni prostori kranjskega Mestnega muzeja so tudi letos res dobro izkoriščeni. Razstave se vrste kar druga za drugo. V teh dneh sta v Mestnem muzeju spet dve razstavi, in sicer v zgornjih prostorih razstavljajo gorenjski likovniki — amaterji, v spodnjih pa akademska slikar- ja Ljubo Ravnikar in Milan Ba- tista. — Obe razstavi bosta od- prti do 12. avgusta.

»SREČNI DNEVI«

Trzic, 9. avgusta — Sinoči je imela v Cankarjevem domu dramska sekcija trziške »Svobode« premiero Pugettove komedi- je »Srečni dnevi«. Komedito je z mladimi gledališniki pripravil režiser Dolfe Anderle. — Sinoč- nja premiera je spet pokazala, da je med Trzičani za gledali- ško dejavnost veliko zanimanje. Ta trditve velja toliko bolj, ker je trziška Svoboda edina v kranj- skem okraju, kjer odnsko življe- nje ni prenehalo niti poleti.

IZMENJAVA DEL LIKOVNIH UMETNIKOV

V prihodnji sezoni bodo v na- ših večjih mestih razstavljali ne- kateri pomembni likovni ustvar-

FRED ZINNEMANN MED NAŠIMI FILMSKIMI DELAVCI

Pred dnevi je prispel v Por- torož znani ameriški filmski re- žiser Fred Zinnemann, avtor šte- vilnih pomembnih del ameriške kinematografije. V imenu jugo- slovanskih filmskih podjetij ga je na meji pričakal in pozdravil direktor Triglav filma Branimir Tuma. Po krajšem odmoru se bo Fred Zinnemann udeležil sne- manja enega izmed kadrov fil- ma »Karolina Reška«, ki ga pravkar snemajo v Piranu. Gost iz Amerike bo obiskal še Split, Dubrovnik, Brione in nekatera druga mesta. Čeprav je njegov obisk neuraden, bo med biva- njem pri nas navezal stike in se pomenkoval z našimi filmskimi delavci.

VI VPRAŠUJETE - MI ODGOVARJAMO

Kakšni prejemki mi pripadajo?

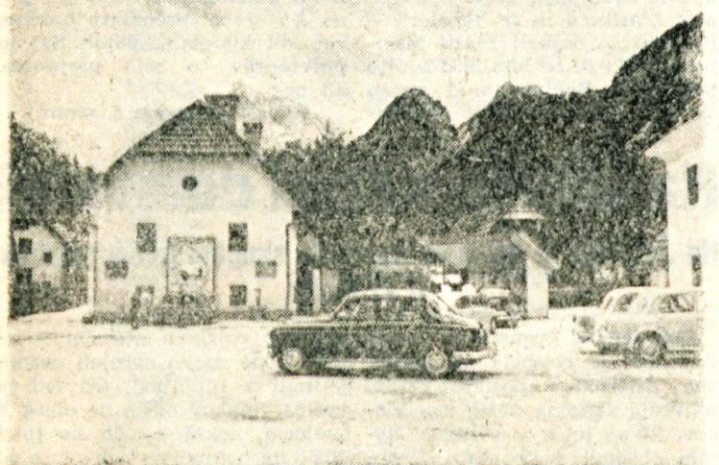
Vajenec iz Škofje Loke

Končal sem triletno vajeniško šolo. Ob koncu sem delal izpit za kvalifikacijo, pa sem ga uspešno opravil samo iz praktičnega dela. Zato me zanima, kakšni osebni dohodki mi pripadajo, če imam uspešno opravljen samo praktični izpit. Sedaj še vedno prejemam vajeniško na- grado.

ODGOVOR:

Na to vprašanje je odgovoril načelnik za šolstvo pri OLO Kranj tovariš Jože Vart:

»Ker ste končali triletno vajeniško šolo, bi morali v najslabšem primeru dobiti prejemke nekvalificiranega delavca. V tem primeru, ker ste praktični izpit napravili uspešno, to je polovica izpita, vam prav gotovo pripa- dajo prejemki polkvalificiranega delavca. — Vsekakor je zaželeno, da izpit za kvalifikacijo čimprej opravite.«

V Kranjski gori je običajno vsak dan zelo živahen promet skozi vse leto. Kot vidite na sliki, je vsak dan pred bencinsko čr- palko nasproti Razorja vedno precej motornih vozil. Zato je tudi povsem upravičena gradnja mo tela in parkirnega prostora

KRANJ, 9. avgusta — Danes zvečer so se vrata X. jubilejnega Gorenjskega sejma zaprla. Predvidevanja glede obiska so se uresničila, saj si je razstavišne prostore ogledalo nad 100.000 obiskovalcev (številka uradno še ni potrjena). — Na sliki: Pred paviljonom tovačne »Kalknik« iz Varaždina je bilo vse dni živahno. Sadne sokove, zlasti pa »Kalko«, so številni obiskovalci sprejeli z velikim veseljem

Obisk v podjetju »Niko« Železniki

V prvem polletju: dobro

Niku v Železnikih so v letošnjem prvem polletju proizvodni plan za malenkost presegle (50,48 odstotkov), kljub temu, da v januarju in februarju planirane proizvodnje niso dosegli zaradi reklamacije okoli 8.000 motorčkov iz Amerike. Letni proizvodni plan je 706.261.516 dinarjev in upajo, da ga bodo ne le dosegli, pač pa celo presegle, ker so nekatere težave in probleme že odpravili. Da na račun kvalitete njihovih izdelkov ne bo več pritožb, lahko sklepamo iz podatka, da so en primerek elektro motorčka asinhron (te motorčke izvažajo v glavnem v Italijo, kjer jih uporabljajo za hladilne naprave) preizkušali v podjetju 4 mesece, pa se ni pokvaril.

V podjetju so povedali, da od januarja naprej s kvaliteto motorčkov za izvoz v Ameriko nimajo več težav, ker so dobri in ustrezajo tudi najbolj kapricioznim okusom ameriških potrošnikov. So zelo praktični, skoraj brezšumni in jih uporabljajo za najrazličnejše pripomočke sodobnega potrošnika. Z Ameriko imajo v podjetju »Niko« pogodbo za dobavo 315.000 teh motorčkov, od tega so jih doslej dobavili že okoli 70 do 80.000. Pravijo, da bi to obveznost radi čimprej izpolnili, ker imajo kupce že drugje, kjer bi jim motorčke bolj plačali.

Obveznosti do ameriških kupcev bi v Niku lahko prej izpolnili, če bi vskledili kapacitete oz. z drugimi besedami, če bi odpravili ozko grlo v brusilnici z nakupom nekaj brusilnih strojev in če bi kupili nekaj novih strojev v orodjarni. Tu so vezani na kooperante (Mariborska livarna, Iskra, Bakelit Borovnica), ki pa jim pravočasno ne dobavljajo potrebnih izdelkov. Za nakup

strojev pripravljajo zdaj elaborat in ko bodo uredili stanje v orodjarni in brusilnici, bo proizvodnja motorčkov porasla od sedanjih 8.000 na 20.000 na mesec.

V Niku so se doslej in se še vedno poslužujejo tarifnega pravilnika iz leta 1959, ki pa je po-

Dopusti v Škofji Loki

Škofjeloška industrijska podjetja nimajo svojih počitniških domov na jadranski obali ali kje drugje, zato se pred leti združila v Škofješko počitniško skupnost. — Vanjo so včlanjena vsa večja loška industrijska podjetja (Jelovica, Gorenjska predilnica, Loške tovarne hladilnikov) in tudi nekatera manjša. V Strunjanu v Istri so zgradili svoje naselje z weekend hišicami, v katerih je okoli 70 ležišč. Vsako podjetje je tu udeleženo z določenim številom ležišč preko vsega leta, na primer Loške tovarne hladilnikov z 12 ležišči itd.

V »OLJARICI« SO POLETTI PLAN PRESEGLI ZA 18,4%

BRITOF — Na nedavni seji delavskega sveta tovarne »Oljarica« v Britofu so med drugim pregledali tudi uspeh podjetja v prvi polovici letošnjega leta in ugotovili, da so polletni plan presegle za 18,4%. Močno so porasli tudi osebni prejemki zaposlenih zaradi dobro urejenega stimulativnega uspeha v prvem polletju. —an

stal močna ovira za nadaljno rast podjetja, za porast proizvodnje in delovne storilnosti — Zato je delavski svet pred nedavnim

sklenil, da je treba do novega leta pripraviti nov stimulativejši sistem nagrajevanja. Priprave so zdaj v teku.

Pred otvoritvijo koroškega velesejma

OSNOVNI POMEN SEJMA - LESNO GOSPODARSTVO

Od jutri naprej bo Celovec za 10 dni prizorišče velike gospodarske prireditve — koroškega velesejma, ki si je zlasti kot avstrijski lesni sejmen pridobil širok mednarodni sloves. Posebno ima tudi za blagovno izmenjavo značilnost letošnje prireditve, ki z našo državo zelo velik pomen, je svečana otvoritev nove razstavne dvorane v zelo moderni

Jeseničani in maloobmejni promet

JESENICE — Svet za turizem in gostinstvo ter Svet za blagovni promet pri ObLO Jesenice, sta že precej razpravljala o maloobmejnem prometu med Avstrijo in Jugoslavijo, ker pričakujeta, da bo na območju jeseniške komunne precej narasla potrošnja mesa in mesnih izdelkov ter alkoholnih pijač. Zato sta sklenila, da bo morala imeti prodajalna mesta v prostorih nove jeseniške tržnice vedno na zalogi zadostne količine mesa vseh vrst in mesnih izdelkov. Kar zadeva gostinstvo, ne bo večjih problemov, ker so sedanje zmogljivosti gostinskih obratov po rekonstrukciji hotela Pošte zadostne. Ostal bo le še problem gornjesavskega tu-

arhitektonski izvedbi, v kateri bo velika razstava avstrijskega blaga. V kleti dvorane je montirana naprava za umetno drsališče, tako da nova dvorana lahko služi kot pomemben športni objekt. Letošnjega celovškega sejma se bo udeležilo skupno 1025 razstavljalcev, od tega 110 iz 11 evropskih držav. Med inozemskimi razstavljalci zavzema po številu

podjetij prvo mesto Jugoslavija, saj bo na letošnji kolektivni razstavi v okviru Koroškega sejma v posebnem jugoslovanskem paviljonu prikazalo svoje izdelke kar 39 jugoslovanskih razstavljalcev. Za 12. avgust je predviden poseben jugoslovanski dan velesejma, na katerem bo vsekakor prišlo do pomembnih srečanj med našimi in avstrijskimi gospodarstveniki.

V okviru letošnjega sejma, ki razpolaga s 130.000 kvadr. metrov razstavnega prostora, od česar odpade na pokriti razstavni prostor dobrih 40.000 kvadr. metrov, bodo prirejene še posebne razstave: »Velika razstava pohištva 1960«, »Naša trgovina«, ki bo prikazovala različne načine trgovanja s posebnim poudarkom na sodobnem oskrbovanju potrošnikov, ter razstava »Vrednosti domovine«, ki bo prikazovala različne zgodovinske in turistične zanimivosti Koroške. Prava tako bo v okviru sejma prirejena še posebna gozdarska razstava in številne druge prireditve, med katerimi naj omenimo razstavo »Les v ljudski umetnosti Koroške«, ki bo v skladu z osnovnim namenom sejma — lesnim gospodarstvom — prikazovala razne umetniške predmete iz lesa.

Spet lahko na Brdo

Kot smo pred kratkim obvestili bralce, je bil Dom na Brdu začasno zaprt. Po nekaterih preureditvah in kadrovskih spremembah so v ponedeljek, 8. avgusta, ta dom znova odprli. Tako je sporočil upravni odbor Turističnega društva Posavec. Preden so Dom znova odprli je poslovanje v tem planinskem gostišču pregledala tudi tržna inspekcija ObLO Tržič.

raz v celoti opustili. Slovenske sončnice imajo na primer zaradi daljše vegetacijske dobe 10% manj masčobe kakor one iz južnih republik, odkupna cena pa je ista za vso državo in zato oljna industrija za te sončnice ne kaže toliko zanimanja. Sklenili so, da bo združenje predlagalo pristojnim gospodarskim organom nekatere spremembe in priporočila za pridelovanje teh surovin.

Nadalje so ugotovili, da se iz naše države izvažajo precej bučnega semenja, zlasti v Avstrijo, istočasno pa uvažamo iz ameriške pomoči velike količine surovega olja. Sklenili so, da bodo predlagali pristojnim organom, da se prepreči prodaja bučnega semenja v inozemstvo. Nadalje so sklenili predlagati Združenju kemične industrije Jugoslavije, da ne bi uvažali polproizvoda — lanenega surovega olja, temveč le laneno seme, ker je naša oljna industrija sposobna predelati seme za vse potrebe naše države. Govorili in sklepali so še o drugih problemih in nalogah tega združenja, n. pr. o odkupu semenja oziroma surovin za to industrijo, o uvozu semenja, pro-

duktivnega kader, kar vse bo lahko dala le združna kmetijska zadruga. Da bi omilili pomanjkanje mesa, bi organizirali pitališče za piščance. Ze pred letom dni so govorili o tem, da bi pitanje vodili rejci malih živali, danes pa jim je jasno, da mora biti to velik, sodoben obrat, organiziran na osnovi industrijskega načina proizvodnje. Osnova zanj je valilnica, ki v enem letu lahko zvali 200.000 piščancev. Kaže se tudi še potreba po organizaciji mlečnega obrata v gornjesavski dolini. Pogoj za to je urejena združna mlečarna v Ratečah, ki bo delala po vseh sanitarnih predpisih in zalagala z mlekom in mlečnimi izdelki gornjesavsko dolino. S tem bo realiziran del občinskega perspektivnega plana, ki predvideva, da bo mesto Jesenice preskrbovalo z mlekom posestvo Poljše, gornjesavsko dolino pa skupno s privatnim sektorjem mlečni obrat v gornjesavski dolini. Če upoštevamo, da je kmetijska zadruga nosilec in organizator proizvodnje, potem je jasno, da mora zajemati določeno področje, ki ima pogoje za blagovno proizvodnjo. Pri določanju

daji olja, o odnosih med tovarnam, o mehanizaciji teh podljetij in tovarn itd.

Po končnem zborovanju so si zastopniki skupno ogledali še Gorenjski sejmen in nekatere druge gospodarske in turistične zanimivosti Gorenjske.

—an

Gospodarske vesti

● Spoznanje o cestnem prometu v Italijo. V Beogradu so 27. julija podpisali sporazum med vlado FLR Jugoslavije in vlado republike Italije, s katerim je urejen cestni promet med obema državama. Ta sporazum je rezultat stalnega naraščanja cestnega prometa med Italijo in našo državo, z njim pa bo znatno olajšano prehajanje cestnih vozil iz ene države v drugo, kar bo zlasti ugodno vplivalo na nadaljnji razvoj turizma in na povečanje števila turističnih potovanj.

● Pospešena graditev tovarne avtomob. v Kragujevcu. Glavna dela pri gradnji tovarne avtomobilov v Kragujevcu bodo končana več kot leto dni pred rokom. Po prvotnem načrtu naj bi bila graditev avtomobilске dvorane, ki bo merila okoli 65 tisoč kvadrat. metrov, končana leta 1961. Zaradi hitrega tempa graditve pa bo dvorana pokrita že letos decembra. Računajo, da bo stekla proizvodnja v novih objektih že proti koncu prihodnjega leta, medtem ko je bilo prvotno predvideno, naj bi stekla šele leta 1962.

● Nov obrat za proizvodnjo papirja. 27. julija je začel v Prijedoru obratovati v okviru tovarne celuloze obrat za proizvodnjo papirja. Za zdaj obratuje samo prvi stroj za proizvodnjo papirja z zmogljivostjo 15.000 ton papirja letno.

● Nove ladje za trgovsko mornarico. Sredi avgusta bodo v reški ladjedelnici »3. maj« dogradili doslej najsoodnejše opremljeno ladjo jugoslovanske trgovske mornarice »Trebinje«, ki je prva iz serije šestih ladij, ki jih gradijo v ladjedelnici za »Jugolinijo«. Ladja z nosilnostjo 10.500 ton bo imela hladilne prostore za 280 ton blaga in tanke za 600 ton rastlinskih olj, dalje najsoodnejše naprave v vseh prostorih za potnike in posadko. Na ladji bo prostora za 20 potnikov, vozila pa bo s hitrostjo 17,5 vozla na uro.

● Veliko tobaka v Makedoniji. Tobačni inštitut je pričel na svojih površinah z obiranjem tobaka, prav tako pa tudi nekatere zadrage in tudi zasebni pridelovalci. Letošnja letina je precej ugodna, saj predvidevajo, da bodo pridelali največ prilipskega tobaka.

Problemi kmetijstva v Zgornjesavski dolini

Občinski ljudski odbor Jesenice je v juliju razpravljal o problematiki kmetijskih zadrug na njihovem področju in o njihovi gospodarski dejavnosti. S tem v zvezi so na seji sprejeli nekatere sklepe, od katerih velja zlasti omejitvi prvega, ki pravi, naj se vse zadrage na njihovem področju združijo v eno kmetijsko zadrugo z značajem proizvodnega podjetja, ki bo prevzelo vso gozdno in kmetijsko dejavnost v jeseniški občini. Iz poročila, ki so ga o tej problematiki prejeli odborniki za sejo, povzemamo danes nekaj podatkov in ugotovitev.

Družba postavlja našim kmetijskim zadrugam iz dneva v dan večje naloge v zvezi s preskrbo prebivalstva s kmetijskimi proizvodi. Kmetijske zadrage pa tem nalogam v današnji organizacijski obliki niso kos. Kmetijska zadruga je prečibka gospodarska enota in ne more odločilno poseči v preskrbo. Zato se postavlja nujna zahteva po združitvi kmetijskih zadrug na območju jeseniške občine v eno močno gospodarsko enoto s širšim delovanjem, ne samo kmetijskim, temveč tudi gozdarskim. Svet za kmetijstvo in gozdarstvo ObLO Jesenice ugotavlja, da gozdarska politika ni v skla-

du s potrebami komunne: izvažajo s hlobovina, rezanega lesa pa gradbenim podjetjem primanjkuje. V zvezi z reorganizacijo kmetijskih zadrug v jeseniški občini v eno gospodarsko enoto, ki bo zmožna s svojimi obrati voditi vso kmetijsko in gozdarsko dejavnost, se mora postopoma prenesti tudi gozdarska dejavnost od poslovne zveze na to vezano enoto, katere cilj naj bi bil predvsem vskladitev njene dela s potrebami komunne.

Razvita industrija povzroča, da se vrši diferenciacija prebivalstva in močan odtok delovne sile v industrijo. S tem v zvezi se večajo potrebe po prehran-

benem blagu. Tem rastočim potrebam pa ne more zadostiti niti privatni proizvajalec, niti sedanje kmetijske zadrage, ki so sicer v preteklih letih odigrale pozitivno vlogo, vendar danes niso več kos, zadosti rastočim potrebam.

Jasno je, da jeseniška občina nima takih podnebnih in talnih pogojev, kot druga kmetijska področja, ki lahko tudi v kmetijstvu vpeljejo industrijski način proizvodnje. Toda kljub temu se pojavlja čedalje bolj pogosto pritožanje, ali ne bi mogli teh kapacitet, kolikor jih imajo, bolje izkoristiti. Gre predvsem za proizvodnjo zelenjave in mleka, ki ne preneseta dolgega transporta in kjer so zato v občini vezani na samopreskrbo. V sedanji organizacijski obliki pa večjih rezultatov ne bodo dosegli.

Privatni proizvajalec je pod vplivom bližnje industrije in mu primanjkuje delovne sile. Vse bolj opuša intenzivno obdelo-

vanje zemljišč, družinske člane pa po možnosti zaposli v industriji. S tem seveda sebe oziroma svojo kmetijsko obdobi na propast. V kmetijsko proizvodnjo bo vlagal vse manj dela in zato dobival tudi vse manjše donose, čeprav po drugi strani rastejo potrebe industrijskega centra po živilih.

Kmetijske zadrage zaradi svoje šibkosti in slabe notranje organizacije niso sposobne organizirati večjih lastnih obratov in s tem pospeševati podružbljanje proizvodnje. Zato je gospodarsko in politično nujno, da se kmetijske zadrage združijo v večjo gospodarsko enoto, ki bo po svoji moči in v organizacijskem ter ekonomskem pogledu postala nosilec kmetijske proizvodnje.

Kakšne so na jeseniškem področju možnosti za organizacijo kmetijskih obratov in kakšne so potrebe trga? Na jeseniškem trgu je zelo občutna potreba po zelenjavi, razen tega pa je v načrtu gradnja obrata družbene prehrane. Za ta obrat in za trg bo preko leta in za ozimnico treba nekaj sto ton zelenjave. Zato je nujno, da organizirajo vrtnarski obrat. Zanj pa so potrebna precejšnja investicijska sredstva, dober strojni

teritorijalnega obsega zadrage je prav, če upoštevamo glavno panogo tega področja — gozdarstvo.

Na jeseniškem območju se torej nujno postavlja potreba po eni kmetijski zadrugi, ki bo vodila gozdarsko in kmetijsko dejavnost s svojimi obrati v vsem potrebnim strokovnim kadrom. Nikakor ni možno, da bi posamezni obrati — kmetijski ali gozdarski — obstojali kot samostojna podjetja. To velja predvsem za kmetijske obrate, ki prva leta gotovo ne bodo rentabilni. S tem pa se pojavi vprašanje, na katerega bodo morali jasno odgovoriti: ali se bodo odločili za subvencioniranje teh obratov, ali pa jih bodo priključili kmetijski zadrugi in ji dodelili še celotno gospodarjenje z gozdom, celotno predelavo lesa in promet z gozdnimi izdelki. Naš družbeni komunalni razvoj gre tako hitro naprej, da zahteva enotno politiko kmetijstva in gozdarstva, ki naj prvenstveno služita potrebam komunne. Zato so odborniki na seji tudi sprejeli sklep o združitvi vseh zadrug v eno močno kmetijsko zadrugo, ki bo kot proizvodno podjetje prevzelo vso gozdno in kmetijsko dejavnost v jeseniški občini.

Obveščevalec Veliki obeti

mali oglasi

MALI OGLASI

Prodaj dobro ohranjeno motorno kolo Puch 175 ccm. Suha 6, Kranj 3046
 Prodaj Vespa GS za 260.000 din. - Likozarjeva 11, pri šoli Primskovo 3047
 Prodaj plemenskega vola 400 kilogramov težkega. Zgornji Brniki 44 3048
 Prodaj dve novi gumi 600 krat 16 in borove plohe. Sp. Brniki 30 - Cerklje 3049
 Prodaj italijanski moped Cotur Super sport - nov. Naslov: Zeleznina Kranj, Koroška 11 - pri blagajni 3050
 Prodaj voziček z dero. Naslov v oglasnem odd. 3051
 Prodaj rabljeni gradbeni les in deske - primerne za gradnjo hiše. Žagar Anton, Stara Loka 48, Sk. Loka. Ogled vsak popoldan 3052
 Prodaj Mercedes 3-tonski in vrtna vrata. Britof 11, Kranj 3053
 Prodaj 14 mesecev starega bikca. Britof 52, Kranj 3054
 Prodaj športno moško, novo italijansko kolo »Diamant«, Kutinova 3, Kranj 3055
 Prodaj vzdljiv štedilnik, levi, dobro ohranjen in strešno opeko, rabljeno in novo. Struževo 35 3056
 Prodaj kravo 7 mesecev brejo. Naslov v oglasnem odd. 3057
 Rejci perutnine! Valilnica v Naklem prodaja poleg enodnevnih piščancev tudi plemenske piške v starosti 7 do 10 tednov vsako sredo od 8 do 12 ure v valilnici. KZ Naklo 3058
 Prodaj perzijsko preprogo. - Cerklje 56 3059
 Ugodno prodaj dobro ohranjen Roller »Puch« 125 ccm. - Cena 160.000 din. Brejc Kristijan, Zadruga 8, P. Duplje 3060

KUPIM

Kupim enostanovanjsko hišo ali dvosobno stanovanje v Kranju ali okolici. Naslov v oglasnem oddelku 3061

RAZNO

Opremljeno sobo oddam tovarniški delavki ali upokojenki. Naslov v oglasnem odd. 3042
 Trgovsko podjetje z odpadnim materialom »Surovina« Kranj, Jezerska c. 59 sprejme skladiščenja, po možnosti trg. pomočnika. Zglasite se osebno od 6. do 7. ure zjutraj 3062
 Dvosobno stanovanje na Koroški cesti 12 zamenjam z enakim v blokhi na Zlatem polju ali pri Vodovodnem stolpu. Poizve se pri Jereb, Koroška 12, Kranj 2983
 Uslužbenka išče opremljeno sobo, v Radovljici ali v Kranju in okolici. Ima lastno perilo. - Ponudbe oddati v ogl. oddelku pod »Nujno« 3063
 Preključem besede, ki sem jih izrekel v gostilni pri Toporšu na Mlaki o Skodlar Jožetu in izjavljam, da so neresnične. Zahvaljujem se mu, da je odstopil od tožbe. Studen Janez, Mlaka 25 3064
 Kravo vzamem v rejo. Če bo dobra jo tudi odkupim. Naslov v ogl. odd. 3065
 Sprejemmo deklo za vrtna in gospodinjstva dela v Stražišču s 1. septembrom. Naslov v oglasnem odd. 3066
 Občinski sindikalni svet Kranj obvešča vse zanesljive prodajalce tombolskih kart, da lahko dvignejo tombolske karte za prodajo vsak dan od 8. do 13. ure v pisarni Občinskega sindikalnega sveta - nasproti avtobusne postaje. TOMBOLA bo 18. septem-

Trgovsko podjetje »PETROL«

sprejme

več krogarskih pomočnikov

za novi bencinski servis v Kranju

Pogoj: kvalificirani delavec v trgovini. - Prošnje z navedbo dosedanjih zaposlitev pošljite na »Petrol«, Ljubljana, Cankarjeva 5/II, najkasneje do dne 15. avgusta 1960

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delov. razmerij pri podjetju »Zvezda« Kranj razpisuje prosta delovna mesta za

fakturista korespondenta za komercialni oddelek in obratnega knjigovodjo

Zaželena srednja strokovna izobrazba. Osebnih dohodkov po tarifnem pravilniku. Nastop službe takoj. Ponudbe sprejema uprava podjetja do 25. avgusta 1960.

bra tega leta. - Provizija 8%

3067
 Preključem besede, izrečene napram Ambrožič Štefki in obžalujem zausnično zaradi lažnih izpovedi moža. Pivar Helena, Jesenice 3068

kino

Jesenice »RADIO«: 11. in 12. avgusta avstrijski barvni film MOZART.
 Jesenice »PLAVZ«: 11. in 12. avgusta jugoslovanski film VIZA ZLA.
 Bled: 10. in 11. avgusta jugoslovanski film VRNIL SE BOM, 12. avgusta francosko-italijanski barvni film BREZ DRUŽINE, predstave ob 18. in 20.30.
 Radovljica: 10. avgusta ameriški barvni film BAGDADSKA SIRENA, predstave ob 18. in 20. uri, 11. avgusta francoski revijski film TABARINE, predstave ob 20. uri, 12. avgusta francoski revijski film TABARINE, predstava ob 18. uri in ameriški barvni film OBRAČUN PRI O. K., predstava ob 20. uri.
 Kropa: 11. avgusta sovjetski barvni film ENAINŠTIRIDESETI. Tržič: 11. in 12. avgusta ameriški barvni film OBTEŽILNA PRIČA.
 Kranj »STORŽIC«: 10. avgusta italijanski kriminalni film PREKLETA SLEPARIJA, predstave ob 16., 18. in 20. uri in matineja ob 10. uri, predstava francoskega filma STRUPI, predstava ob 22. uri, 11. avgusta italijanski film KJE JE SREČA, predstave ob 16., 18. in 20. uri ter matineja istega filma ob 10. uri, 12. avgusta ameriški barvni film VOZOV I ZA ZAHOD, predstave ob 16., 18. in 20. uri, matineja istega filma ob 10. uri.
 Letni kino »PARTIZAN«: 10. avgusta premiera francoskega

filma STRUPI, 11. avgusta ameriški barvni film VOZOV I ZA ZAHOD, 12. avgusta francoski film STRUPI, predstave ob 20. uri.

Naklo: 10. avgusta premiera italijanskega filma KJE JE SREČA, predstava ob 20. uri.

Cerklje »KRAVEČ«: 10. avgusta ameriški barvni film VOZOV I ZA ZAHOD, predstava ob 20. uri.

Stražišče »SVOBODA«: 11. avgusta francoski film STRUPI, predstave ob 18. in 20. uri.

Skofja Loka: 10. avgusta francoski film UBOGI II. DEL, 12. avgusta ameriški barvni film KORISTEN POSMEH, predstave ob 18. in 20.30.

Kamnik: 10. in 11. avgusta ameriški barvni film ZGODBA O BENNY GOODMANU, 10. avgusta predstava ob 20. uri, 11. avgusta pa ob 17.15.

Duplica: 10. in 11. avgusta franc. film BLODNICA, VREDNA SPOŠTOVANJA, predstave ob 20. uri.

gibanje prebivalstva

NA JESENICAH

Rodile so: Zupančič Elizabeta - deklica; Smrekar Fani - deklica; Marko Cecilija - dečka; Rozman Marija - deklica; Rihar Slavka - dečka; Ukmar Jelka - dečka; Zabret Ivanka - dečka; Lužan Valentina - deklica; Meden Teodora - deklica; Močnik Stanislava - deklica; Nežmah Marija - deklica; Bledič Antonija - deklica; Andrejč Frančiška - dečka; Kranjc Ružica - deklica; Cotman Rozalija - dečka; Stendlar Vera - dečka; Aljančič Vera - dečka; Polanič Maksimilijana - dečka; Dovžan Ana - deklica.

Umrli so: Janša Jože - star 58 let.

(Nadaljevanje s 1. strani) kako kar nenadoma pride na dan nov kolektiv, nov izdelek.

POSTELJE BREZ ŽIME IN VOLNE

Najbolj značilno za hitri gospodarski razvoj našega gospodarstva sploh in še posebej okraja Koper, je bila užaljenost predstavnika Tovarne plastičnih izdelkov - IPLAS iz Kopra. Na vprašanje, če je to nova tovarna, se je hudoval, da vendar oni že od lani delajo. Premostili so, kot je pravil, najtežje kadrovske probleme in začeli izdelovati vrsto stvari, ki so na naših trgih zelo iskane. Sedaj v velikih količinah izdelujejo polytilen vrečke za živilsko industrijo (vrečke iz polivinilne baje niso higienske) začeli so izdelovati tako imenovana terylinska vlakna, ki so zadnji krik kemije v tekstilni industriji za nylonom, perlonom itd. Proizvajajo tudi posebno trdo neprobno snov za čelade motoristov, za karoserije in podobno. Žene obiskovalke pa so zlasti spraspevale o prodaji posebne penaste gobe, imenovane ipren. Ta se uporablja v tapetništvu. Blazina iz te umetne gobe, ki ni iz gume, marveč iz drugih umetnih snovi, je že dokaj preizkušena po trdnosti in odpornosti in je bila še do nedavnega samo uvozno blago. Režejo jo v raznih debelinah. Žene so se zlasti zanimale za blazine iz te gobe, za kar je zelo primerne: trepežnejša, lahka, dokaj cenejša kot žima ali volna in tudi topla.

Po prvih uspehih v proizvodnji imajo sedaj že načrte in sredstva za gradnjo novih proizvodov oziroma tovarne. V šestih, sedmih letih tako je njihovo »neuradno« tilo upanje, bo IPLAS ena izmed tovarn z največjo zmogljivostjo v koprski

občini, s proizvodnjo od 12 do 15 milijard dinarjev po vrednosti.

NE BI SMELI MIMO

Tako bi morali pisati še o malem, mladem kolektivu Termopol iz Sovodenj v Poljanski dolini, ki je na letošnjem sejmu prodajal okusno izdelano konfekcijo in šolske potrebščine iz plastičnih mas. Morali bi omeniti tovarno Elra v Skofji Loki, ki se je v zadnjih letih usposobila za izdelavo elektrotehničnih izdelkov. Ne bi smeli mimo uspeha tovarne Niko v Zeleznicah, kjer je kolektiv premostil vse težave in prišel na sejem z okusnimi izdelki: sesalci za prah, luščilci za parket in drugimi izdelki, katerim izdeluje še posebne rezervne dele, kar v naši in-

dustriji še ni udomačeno. Morali bi pisati o tovarni pohištva v Novi Gorici, kjer imajo tako mehkanizirano proizvodnjo, da v 50. delovnih urah izdelajo furnir spalnico, ki so jo na sejmu prodajali po 38.600 dinarjev in se obvezali celo za dostavo na dom. - Prav tako zasluži pozornost tudi podjetje Telekomunikacije iz Ljubljane, ki je na sejmu prodajalo radijske sprejemnike po ceni, znižani od 5% do 12%. Tako so številna podjetja, zlasti pa nekateri mladi kolektivi prijetno iznenadili obiskovalce in pokazali kako raste naš skupni industrijski potencial, kako raste skupna gospodarska moč, in kaj vse že izdelujejo naši delovni kolektivi.

-I. c.

Male sličice iz Bohinja

(Nadaljevanje s 1. strani)

Bohinjski camping prostori
 Menda inozemci niso prav preveč očarani nad njimi! Nekateri jih kljub tablici z napisom ne najdejo, ker kratko malo ne morejo verjeti, da je lahko na turističnem vodniku označen camping prostor, a ta nima niti stranišča, niti vode, niti elektrike. Vse to bi nujno morali imeti. - Res je, imajo pa - tablico z napisom camping. Morda mislijo, da bodo s tem ljudi pridobili za hotele in domove, vprašanje pa je, če je to tudi najbolje. Za avto, šotor in eno osebo je treba plačati 180 dinarjev turistične pristojbine. Ali ne bi bilo to dovolj za ureditev najpotrebnejšega?

Bohinjski sir
 Kdo še ni slišal za prvovrstni bohinjski sir, ki je znan po domovini pa tudi daleč izven njenih meja. V Bohinju pa tega prvovrstnega sira ni moč dobiti, ker tu prodajajo le drugovrstnega, ki Bohinja druge ne bi mogel častno zastopati.

za 5000 din

V nekem hotelu v Bohinju so na praktične učence iz Gostinske šole Maribor. Menda zanje ne velja osemurni delavnik in kar po ves dan strežejo gostom. - Utrujene so že, vendar tega ni še nihče od odgovornih opazil.

Kresna noč v Bohinju
 V soboto, 13. avgusta zvečer, bo v Bohinju po dolgem času spet kulturna prireditve. V okviru »Kresne noči« bo na splavu pel oktet narodne pesmi, pa tudi kres bodo zakurili na splavu, ki bo vozil ob obali. Samo, če bo vreme...

O tem, česar ni

Menda bi se marsikdo strinjal tudi s tem, da v Bohinju ob jezuru ne bi bila odveč poštena avtobusna postaja. Zares turistični pogled je na majhno leseno stavbo, kjer se stiskata turistična pisarna in trafika, na nekaj pokritih kvadratnih metrih, pred njima pa potniki, ki čakajo na avtobus, mnogi s kovčki, prodajalka sadja z nekaj zaboji, pa še kdo.

ZANIMIVOSTI OD VSEPOVSOD

BOLNIŠKA POSTELJA, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

V Veliki Britaniji sta neka bolničarka in inženir znašla bolniško posteljo, za katero pravijo strokovnjaki, da bo povzročila pravo revolucijo v zdravljenju in reševala življenja.
 Bolniku na tej postelji ni potrebno vstajati v času pregleda, posebno če je v šoku, ki povzroči največ smrti.
 Bolnika lahko rentgensko pregledajo, medtem ko leži v postelji. Postelja je oskrbljena z železnimi kljukami, ki drže rentgenski aparat pod žimnico, polnjeno z vlaknastim steklom. Štiri odprtine v postelji služijo za merjenje krvnega pritiska in za nameščanje opreme pri transfuziji krvi.
 Prototip bolniške postelje uporabljajo že dve leti in se je odlično obnesel. Neka londonska firma bo kmalu začela s proizvodnjo teh bolniških postelj.

ŽIVLJENJE NA NEVIDNIH PLANETIH?

Opazovanje zvezd, katerih svetloba do zemlje sploh ne sega, je nekateri znanstveniki privedlo do zaključka, da na teh planetih živijo ljudje z visoko civilizacijo. Za to teorijo se zavzema predvsem Freeman Deison, član raziskovalnega inštituta v Princetonu (ZDA).
 Dr. Deison je svojo trditve tako razložil: »Nekatere zvezde za nas niso vidne, ker jih obdaja velik obod, ki so ga morali zgraditi ljudje z visoko tehniko. Ta umetni obod so lahko postavili le z izkoriščanjem sončne energije.«

Da bi to svojo trditve še bolj utrdil, je dr. Deison predlagal, naj bi vlovili infra rdeče žarke, ki morebiti prihajajo s teh planetov. Ta raziskovanja pa bi na ta način lahko bila dolga nekaj tisoč let, dokler ne bi prišlo do dokončnih rezultatov.

ZEMLJA VSAK DAN TEŽJA

Direktor observatorija v Smithsonianu (Massachusetts) je pred mednarodnim simpozijem za astronomijo v Londonu poročal, da naša zemlja pridobi dnevno zaradi meteoritov, ki padejo nanjo, okoli 10.000 ton na svoji teži. Na omenjenem simpoziju se je zbralo 150 astronomov iz 15

držav in te trditve je potrdil še neki britanski znanstvenik z izjavo, da je z merjenji kozmičnega in meteoritskega prahu prišel tudi sam do podobnih ugotovitev.

DUCAT IN DVA MOZA

V Los Angelesu je pred dnevi vložila tožbo za ločitev v nekavi, da je z merjenji kozmičnega in meteoritskega prahu prišel tudi sam do podobnih ugotovitev.

ZA PLES ZAPOR

Notranje ministrstvo na Bavarskem je za čas, ko trajajo v Oberamergau verske igre, prepovedalo vse javne plesne in podobne družabne prireditve. Kdor se pregreši proti tej prepovedi, plača 150 mark globe, ali pa gre za 14 dni v zapor. Za zaključene prireditve v zasebnih hišah pa predvidevajo globo do 1000 mark.

NOVA GUMIJEVA KOLESKA

Britanska tovarna Dunlop je izdelala nove avtomobilske gume, ki so za 45 odstotkov bolj odporne, se za 25 odstotkov bolje oprimejo vlažnega terena in se za 15 odstotkov bolje obnašajo pri zaustavljanju. V tovarni trdijo, da so nove gume občuten korak naprej k večji sigurnosti in udobnosti. Pravijo, da so to dosegli izključno z uporabo nove vrste kavčuka. Proizvodnja tega kavčuka je precej draga, za zdaj izdelujejo te gume še samo za luksuzne avtomobile.

»RADIO PILULE« - NOVO NOVO ZDRAVILO

V Veliki Britaniji so začeli množično proizvajati »radio pilule«, ki vsebujejo miniaturni oddajni radijski aparat. Bolnik pogoltne pilulo z radijskim oddajnikom, ki nato pošilja signale iz bolnikovega želodca. O tej piluli bodo razpravljali na mednarodni konferenci medicinske elektronike v Londonu. Ta pilula se zelo lahko pogoltne. Dolga je 25 milimetrov, široka 6 milimetrov. Pred uporabo se pilula dobro pretrese. Ko je prešla bolnikov prebavni organ, se pilula izloči po normalni poti.

MIHA KLINAR

ŽARA S PEPELOM

Rjavkasto in ubijajoče otožno se črta podolgoval nizek grič v živo, kakor z vlažnimi in umazanimi krpami prevešeno jesensko nebo. Onstran griča je mesto. Od tu ga ni videti. Morda pa tam zadaj sploh ničesar ni in je pokrajina prav tako pušča in posejana z dolgimi nizkimi barakami kakor tostran griča. Kdo bi ugibal? Vskovo ubijanje je nesmiselno, kakor je nesmiselno hrepeneti v svobodno daljavo onstran žice, ki obdaja taborišče.

Nečloveško upadel obraz, bolj podoben mrtvaški lobanji kakor obrazu živega človeka, se je sklonil nad prav tak obraz ženske, ki je nemočna ležala na pogradu in s široko razprtimi, globoko v očesnih votlinah skritimi očmi strmela nekam v prazno. Ženska ob pogradu jo je napeto opazovala, dokler se je ni dotaknila druga nekoliko manjša ženska, prav tako podobna živemu okostnjaku kakor vse, ki so bile v baraki.

«Se ni umrla?» jo je šepetajoče vprašala, ko se je prva ob njenem dotiku vzravnala.

«Se ni,» je odgovorila prva.

«A bo,» je rekla druga z gotovostjo, ki bi se človeku, nevarjenem gledati vsak dan grozotam smrti v obraz, zdelo brezčutna.

«Da bi vsaj do večerje ne odnesli v krematorij,» je zakrbelo prvo, zaznamovano z židovskim znakom.

«Skrijeva jo,» je lažno hlastnila druga. Obe sta čutili ubijajočo živalsko lakoto in mislili na bolnični obrok hrane.

«Da,» je rekla prva.

Nato sta utihnili. Lačna pogleda sta nehoče obvisela na črni, z električnim tokom nabiti žični ograji, ki se je črtila na rjavkasto ozadje griča in se zdelo kakor umazan notni list, popisan s taktnicami in porcelanskimi notami, na katere je igrala smrt.

Bolnica na pogradu je vzdihnila.

«Se diha,» je rekla prva.

«Nov transport,» jo je preslišala druga in se s topo brezčutnostjo, vajena takih prizorov, zagledala v peterostopno kolono, po kateri so padali biči esesovskih vojakov in paznic.

«Da, nov transport,» je kakor odmev pritrčila prva in s skletno roko pokazala na kolono žensk v civilnih oblekah: «Kmalu se bodo lahko zagledale v nas kakor v zrcalu...»

Tudi bolnica na pogradu je za trenutek ujela kolono. Videla je samo medlo, nekje daleč proč od nje, potem pa je ta podoba popolnoma ugasnila in se je nenadoma pojavila v tej koloni sama. Videla je sebe, kakor da bi jo gledalo popolnoma drugo bitje, to tuje bitje, ki leži zdaj na pogradu in se pogreza v neznanost. Bilo ji je, kakor da stopa v koloni sama, kakor da je pravkar stopila na taboriščno pot, posuto s trpljenjem, kakor da ni na tej osemmesečni poti, ki se bo zanjo skoro končala, že omagala in da jo čaka samo še smrt. Vidi se, kako se opoteka po taboriščni poti, posuti z ostrim kamenjem, z drugimi jetnicami, kako padajo po njej udarci biča. Visok, od vseh za glavo višji esesovec nenehno vihti bikovko, pomaga mu neka paznica s čudovito lepim dekliškim obrazom, ki se skrotoviči v spako same takrat, ko zamahne z elegantnim pasjim bičem.

V vrsti, kakor navezana na nevidno verigo, se pomika za drugimi k mizi, podobni trgovskemu pultu. Nekdo nekaj kriči nad njo. Komaj zaznavno se ozre. Tista lepa paznica je. Rada bi brala nebesno na lepem obrazu, a komaj se sreča z nebesno sijajnimi dekliškimi očmi, se paznično obraz spremeni v pošast. Zrak zasika. Kakor drobna, zvijajoča se kača se začrta vanj bič in se oplete okrog njenega vratu...

Čudi se, da je ne boli. Bič je spolzko mrzel. Kača. Samo ovija se, vedno tesneje in jo duši... Skuša vzdihni. Zajeti sapo. A samo grgra...

«Umira,» se je v bolnico zagledala iz lačnih očesnih votlin ženska, zaznamovana z židovskim znakom. Njen glas je zaskrbljen; boji se, da bo bolnica umrla pred večerjo.

«Skrijeva jo. Njeno večerje morava dobiti...»

«Prej jo bodo našli,» dvomi Zidinja in opazuje bolnične roke, ki bi rade do vratu in odvile kačo, spreminjajočo se v zanko, ki je bo zadušila.

Ženska ob Zidinju se je za trenutek s sočutjem zagledala v bolnični obraz.

«Tako bova morda končali tudi medve,» je rekla v francosčini.

Zidinja se je zdržnila; misel na smrt v taborišču ji je bila odvratna.

«Navsezadnje,» je glasno razmišljala prejšnja, »je smrt odrešenje iz tega pekla... Včasih me ima, da bi se pognala proti električnim žicam...»

«Ne, ne...» se je zgrozila Zidinja... «Jaz... jaz ne smem umreti. Otroke imam. Otroke!» se je iztrgalo iz nje in kakor dva izvira so ji iz očesnih votlin privrele solze na lica.

Ženska ob njej pa se ni zmenila za njene solze. Gledala je v bolnični obraz in ga opazovala.

«Se diha,» je rekla, »a jesti ne bo več mogla...»

«Otroke imam. Razumeš, otroke!» je med ihtenjem ponavljala druga in misel jo je ponesla na obrežje Loire; bel svetel dom se ozira na reko, njen dom in v njem njeni otroci...

Bolnica pa ju ne sliši. Kakor da ne leži s smrtjo v očeh na pogradu v baraki, se pomika z vrsto, pripeča na nevidno verigo, ki jo vleče za drugimi, dekler ne obstane pred mizo. Neke svetlosti ženska z zaničljivimi očmi in s policijskimi znaki na uniformi ji ponuja listek. Na listku je napisana številka. Vzame ga, potem pa jo nevidna veriga zopet potegne za seboj.

«Und du? — sliši ohol glas esesovske eipe.

«Angela priam... — odgovarja, ker meni, da jo vprašujejo po imenu in priimku, a pove samo ime, priimek pa ji odsekata psovka in bič.

Angela komaj slišno krične. Bolj od začudenja kakor od bolečine. Ne razume, zakaj jo je ženska udarila z bičem.

Nova psovka in bič. Novi udarci. Glas esesovske eipe ne vprašuje po imenu. Med sikanjem biča in udarci zahteva številko.

Angela jo pove.

Nekdo zgrabi njeno roko. Tetovirna igla se ji zaje v kožo. Zajeda se toliko časa, dokler ne izpiše njene številke. Visoka je. Zelo visoka...

«Ali je mogoče, da je v tem taborišču toliko ljudi? — jo preblisne začudenje. V Jugoslaviji nima niti Beograd toliko prebivalcev. Ali je mogoče, da bi imelo taborišče toliko jetnikov in jetnice?

«Ne razume. Ne ve si odgovoriti. Dim, ki kakor rumena megla nenehno lebdi nad taboriščem in sivi nenavaden vonj, bi ji lahko odgovoril, a ji za sedaj razen svojega odvratnega vonja po začarani roženini ne pove ničesar. Ne ve, da prihaja ta odvratni vonj iz krematorijev, da lahko vonja po roženini tudi sezgano človeško meso in kosti. Slutnja ta dim od kake tovarne, kjer bodo delali. Na tovarno misli, ker se ta dim ne razhlini, ker nenehno visi nad pokrajino kakor večni dim v njenem mestu nekje daleč na jugu.

«Tovarna je, tovarna, — si prišepetava.

«Krematoriji so, — se protivi slutnja.

«Niso krematoriji, — jo zavrača.

(Nadaljevanje sledi)

OBISK NA DANSKEM

Zanimivosti iz glavnega mesta Kopenhagena

Kopenhagen, glavno mesto Danske. Ura na mestni hiši je odbila pol devetih. Podzemna železnica, ki se pravzaprav le v središču mesta skriva pod zemljo, je selila prebivalce velikega Kopenhagena v poslovno središče. Vsak petnajsti prebivalec danske prestolnice ima avtomobil.

Gospod s poškrbljenim ovratnikom, svežim belim robčkom v zgornjem žepu, na temnem suknjiču s tremi zlatimi gumbi, se je na polurni vožnji iz predmestja v središču seznanil z vestmi iz Konga in o poteku stavke mehanikov. Izgubil se je v reki potnikov, ki se je iz podzemlja razlila po mestnih ulicah.

Na cestah se semaforji prižigajo in ugašajo. Veletoki raznobarnih dimenzij, rumenih tramvajev, ki jih kljub ostrim kritikim še ne nameravajo odpraviti, in črni koles s košarami na prtljažnikih, se počasi pretekaajo od križišča do križišča. Na širokih ulicah okrog železniške postaje je v teh jutranjih urah pre malo prostora za vse, ki se jim mudi. V velikem Kopenhagu živi skoraj četrtina vseh prebivalcev Danske, ki šteje okrog štiri in pol milijona ljudi, in se vsak dan seli iz svojih domov na delovna mesta.

Posebnost danske prestolnice pa

je neposreden stik, ki ga lahko dobi tu tuji turist z Danci. V turističnem uradu sem v jutranjih urah izpolnil formular z naslovom »Srečanje z Danci«. Se pred poldnevom so mi pred istim okencem izročili listek s sporočilom: »Odpeljite se s S-vlakom (podzemna železnica) do postaje Lyngby. Ob 17.12 vas bo pri izhodu čakal gospod Nielsen, visok, v temnosivi obleki. Z njim bosta dva otroka, eden štiri, drugi šest let star. Bodite točni!«

Na določenem mestu sem res našel gospoda Nielsena, ki je uradnik z mesečno plačo 1400 kron (okoli 126.000 lir). Takoj po pozdravu je tudi povedal, da plača skoraj 250 kron davka, da hodi starejši sin Erik v prvi razred državne osnovne šole, ker je privatna šola predraga, da živijo v svoji hišici, ki so jo zgradili na kredit in da sem že predstavnik enaindvajsete države v njegovi hiši.

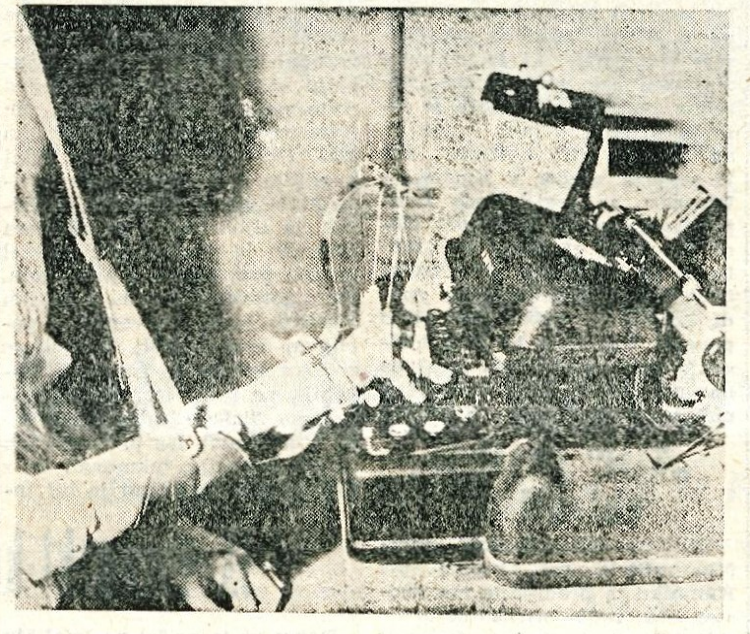
Na domu me je pozdravila gospa Nielsen že na vratih. Sedli smo za mizo v dnevno sobo in družina je v hipu ustvarila razpoloženje, da sem se počutil kakor doma. Erik mi je pokazal svoje zvezke in knjige, mali štiri letni Knud je razstavil inventar igrač.

Take danske družine preživljajo večer doma, ne obiskujejo restavracij in zabavišč. Najbolj

zadovoljni so, kadar lahko preživljajo večer v družinskem krogu. Mož in žena obiskujeta dvakrat tedensko tudi večerno šolo. Gospodinja je govorila tekoče angleščino, čeprav je bil le dom njeno delovno mesto. Tako smo se razgovarjali ob čaju do večera, ko sem se poslovil. Na ta način so na uslugo turistične družine tujim turistom, ki to službo tako definirajo: »Vpeljana je bila z namero, da bi nas tuji gostje srečali na naših domovih in bi si tako ustvarili podobo dnevnega življenja v danški družini.«

Ideja se je rodila pred petnajstimi leti. Prvi gostje so bili vojniki zavezniških sil v Evropi. Zdaj imajo na seznamu na turističnem uradu kar 400 družin iz Kopenhagena, ki dan za dnem povsem brezplačno nudijo gostoljubje tujcem z vseh petih kontinentov. Često ostanejo s takimi obiskovalci tudi pozneje v dopisovanju.

Danci so gostoljubni ljudje, ne zapirajo vrat svojih hiš. Taki obiski so uspešni dokaz danske gostoljubja. Ne gre za turistično zanimivost, marveč za človekoljubno idejo, za utrjevanje intimnega stika med ljudmi, za soprazumevanje v času, ko se svet ne deli samo na pet kontinentov.

»Dvigala za prste« omogočajo vsem žrtvam otroške paralize, da opravljajo vrsto del, pri katerih se zahteva hiter, točen in stalen napor prstov

Adenauerjev kabinetni šef Globke obtožen kot pobudnik proganjanja Židov

Zakaj je Adenauerjeva vlada razveljavila zakon o zasledovanju vojnih zločincev? Najboljši odgovor je dejstvo, da je v Znanostni Nemčiji še danes na zelo merodajnih in najvišjih mestih mnogo ljudi, ki imajo oskrnjene roke z zločini, ki so jih zagrešili v času nacizma.

Najbogatejše ženske na svetu

Nizozemska kraljica Vilhelmina je najbrž najbogatejša žena na svetu. To trdi ameriška ženska revija »Ladies Home Journal«, ki je sestavila seznam desetih najbogatejših žena na svetu. Imetjce kraljice Vilhelmine znaša »po predvidenih cenitvah« nekaj več kot 600 milijonov dolarjev. Zanimivo je, da je britanska kraljica Elizabeta šele na tretjem mestu tega seznama. Na drugo mesto se je vrnila Begum, vdova po Aga Kanu.

Casopis pripominja, da nihče ne ve, koliko premoženja ima britanska kraljica, vendar je Elizabeta nedvomno najbogatejša žena Anglije s svojimi obsežnimi posestvi in zbirko nakita, ki sicer nikoli ni bila uradno ocenjena, vendar je »gotovo več vredna kot 150 milijonov dolarjev«. Razen tega prejema kraljica letno od vlade 1,350.000 dolarjev, za kar ne plača nobenega davka.

Ostalih sedem »najtežjih« žena sveta so malo znane grofice, vojvodinje, lastnice ladjedelnic in podobno.

Se ni tako dolgo, ko je moral bivši minister Oberländer »na neomejen dopust«, ker ga Adenauer ni mogel več braniti pred tečo obdolžitve, da je aktivno sodeloval pri uničenju Židov na Poljskem. Zdaj pa je tako imenovani odbor za nemško enotnost v Berlinu na podlagi originalnih dokumentov obtožil šefa kabineta kanclerja Adenauerja Hansa Globkeja zločinov proti človeštvu. V obtožbi je rečeno, da je Globke razširil nacistično protizidovsko kampanjo na dežele, ki so jih nacisti zasedli in da je Globke skupaj z Eichmannom — znanim pod imenom »židovski krvnik« — odgovoren za smrt 2,900.000 poljskih Židov.

Odbor za nemško enotnost bo dokazani material, ki se tiče odnosov Globkeja z Eichmannom, poslal v Izrael, kjer pripravljajo proces proti Eichmannu, nacističnemu strokovnjaku za »dokončno rešitev židovskega vprašanja«.

ELEKTRONSKI RAČUNSKI STROJ S HITROSTJO SVETLOBE

Na univerzi v Manchestru v Angliji preizkušajo nov model elektronskega računskega stroja, ki dela skoraj s hitrostjo svetlobe. »Svetlobni zid« preprečuje strojem, ki delajo po najnovejših principih, da bi delali hitreje. Dovoljši ga bodo konec letošnjega leta. Uporabljali ga bodo na univerzi za znanstvene raziskave, posojali pa ga bodo tudi podjetjem, ki se bavijo z znanstvenim delom, ker nimajo sredstev za nakup stroja. Elektronski računski stroj bo stal od enega do treh milijonov funt sterlingov.

Elektronski prevajalec

Nekaj ameriških znanstvenikov in inženirjev je pokazalo najpopolnejši elektronski stroj za prevajanje iz ruskega na angleški jezik. Naprava ne prevaja le strokovnih knjig, ampak tudi literarna dela. To ji uspeva zato, ker ima bogat »besedni zaklad«, saj vsebuje 55.000 besed in izrazov.

Demonstraciji te naprave, ki prevede v eni minuti 40 besed, je prisostvovalo veliko število znanstvenikov. Ta robot bodo kmalu še bolj izpopolnili in bo prevajal 2400 besed v minuti, register besed pa bo 500.000.

Čeprav te naprave izredno dobro obvladajo stavčno skladnjo in slovnica pravila, njihovi prevodi stično posebno cenjeni. Novi elektronski prevajalec, ki ima 500.000 besed, bo prevajal s posebno fotografsko emulzijo. Nov stroj je izumil dr. King Gilbert, znanstvenik

Žalostno prvenstvo

Po nedavno objavljenem statističnem poročilu združenih narodov je Jugoslavija med 18 evropskimi državami na prvem mestu glede števila smrtnih žrtev prometa. To število se je namreč pri nas od leta 1953 do 1959 povečalo za 171%.

Na drugem mestu te žalostne statistike je Avstrija s 109%, medtem ko je na Švedskem in Portugalskem ostalo število smrtnih žrtev približno enako. Edina država, ki je imela lani manj smrtnih žrtev kot leta 1953 je po tej statistiki Luxemburg v Zahodni Nemčiji, Veliki Britaniji, Švici, Belgiji se je dvignilo število smrtnih žrtev za 21 do 29%, medtem ko se je v drugih dvignilo znatno više, tako na primer v Danski za 57%, v Italiji za 84% in v Norveški za 87%.

Milijon splavov letno

Zakoni proti splavom so le farsa, kajti v deželi je letno najmanj milijon splavov, je dejal psihater kalifornijske univerze v Los Angelesu dr. Jerome Kummer in s tem opozoril ameriško javnost na velik problem. Rojnogvi izjavi se vsaka tretja ali četrta žena, ki ima enega ali več otrok, odloči za ta korak. Ker je preprečitev poroda, razen v nekaterih primerih, tudi v ZDA prepovedana, se številne žene zatekajo k raznim mazacem; zato ni čudno, da umre letno okrog 5 tisoč žena zaradi splavov. Zanimiva je tudi trditve profesorja Kummerja, da so splavi najbolj razširjeni med univerzitetno izobraženimi ženami.

LETA 1962 EVROPSKI SPUTNIK

Če bo šlo vse po sreči, bo leta 1962 zletel v vesolje »Evropski sputnik« z zastavicami 10 držav. Podrobni načrt so pred kratkim izdelali znanstveniki teh držav na sestanku v Parizu. Niso se še zedinili, katera od raket zahtodnih evropskih držav bo prva krenila v vesolje in iz katerega kraja jo bodo izstrelili. Britanci predlagajo svoj polidion v Avstraliji, Italijani Sardinijo, Švedi so za svoje naprave na severu, medtem ko Francozi vztrajajo na Sahari.

BODICE

Δ Tako sem skajfan kot budir. Slabo vreme in dež na dež. Marjana ima angino in če ne bi imel v žlehti dohtarja, ne vem, kdo bi jo prišel pogledat in ji zapisal recept. Od prejšnjega tedna dalje pa še na kranjskih vli-
cah nisem več varen. Dopoldne grem po vseh prometnih predpisih po pločniku s predpisano brzino mimo »Merkurja« in nenadoma bladen tuš. Ne vem, iz katerega nadstroja mi je nekdo — ne bom obsojal, ali je naredil to za hec ali za res — poslal kar lepo količino vode točno na moje glavo.

Δ Jazen in moker sem pridiral domov in preklinjal, dokler se mi bolna Marjana ni zasmilila in sem utihnil. Mirno sem se vsedel v naslonjač in začel prebirati pošto. — Nekdo mi je poslal pismo naslednje vsebine:

»Prehudi Bodičar, prosim te, če mi odgovoriš, kaj je prav: Martulik, Martulek, Martulek ali Martulječek? Za isti kraj uporabljajo v voznem redu, v časopisih ali na prometnih kazalnih, nekoliko spreminjeno ime.«

Špofotvani vprašalec, tudi jaz ti ne morem postreči s točnim odgovorom. Atomska doba je, prelomnica vsega in morda tudi domalini ikejo novo ime. Če bi bilo po moje, naj bi odslej rekli Martulječek, vsaj ne bo tako preprosto izgovoriti.

Δ Ondani sem premišljeval, kam naj grem: na GS, kulturni večer, namizni tenis, rokomet ali v kino. Toliko lepib stvari kar na kupu, da je bila odločitev res težka. In ko sem premišljeval, sem toliko časa premišljeval, da sem

bil za vsako prireditve že prepričan. Torej, ostal sem doma in sva z Marjano kramljala pozno v noč. Kranjskim delavcem pa bi vseno nekaj svetovalo:

Dnevi Gorenjskega sejma so že sami po sebi tako pestri, da res ne bi bilo potrebno takrat še posebnih prireditvev. V pridobitve pa bi bilo treba omiliti junjsko, juljsko in avgustovsko (vzaven od 1. do 10. avgusta) kulturno športno sušo, saj takrat Kranjčani in okoličani res nimajo kam iti. Uspeh pa bi bil tudi z druge strani — sedaj v času GS vsi prireditelji drug drugemu kradejo obiskovalce in puščajo blaginjakarke v negotovosti.

Δ Ko sem že pri GS, naj še zapišem nekaj besed na račun Foto Kregar (takešen j namreč lastnorodni podpis fotografa). — Vsi pravijo, da dobre denarce služi in to za slike, na katerih se največkrat samega sebe komaj prepoznaš. Jaz pa Foto Kregarju nisem prav nič nevoščljiv, osvrknil pa bi tiste, ki tako z veseljem plačajo 300 ali pa celo 500 dinarjev za eno sliko.

Do pridobitvič na svidenje z željo, da me ne boste predenč obskali, ker prejšen tečen nisem držal besede.

Vaš Bodičar.

Mladinsko prvenstvo LRS v plavanju končano

Nov rekord Podlesnikove

Zadnji večer mladinskega prvenstva v plavanju je dal še en rekord plavalke trboveljskega Rudarja Juške Podlesnik, ki je na 100 m hrbtno za 4 desetinke sekunde izboljšala lasten mladinski rekord Slovenije. Ta čas je samo za pol sekunde slabši od absolutnega slovenskega rekorda Pelanove iz leta 1951. — Peter Brinovec pa je na 200 m metuljček dodal zmagav v crawlu še eno v metuljčku in tako osvojil štiri samostojne naslove prvaka in dva v štafetah. Ker je osvojil šest zlatih in štiri bronaste kolajne, je postal najuspešnejši mladinec. V štafetah ni bilo presenečenj. Tako kakor so dekleta iz Trbovelj prepričljivo zmagale v ženski, tako so fantje iz Kra-

nja brez težav v moški štafeti. V ekipnem plasmaju je na prvem mestu Triglav, na drugem pa Celuloza. Huda borba se je vnela za tretje mesto med Rudarjem in Ljubljano, ki so jo Trboveljčani s tesno razliko 20 točk odločili sebi v korist. — Uspešen je bil tudi nastop plavalcev iz Domžal, ki so v »spodnjem domu« zasedli 1. mesto. **Rezultati** - 100 m hrbtno mladinke: Podlesnik (R) 1:25,6, Sekereš (N) 1:29,3, Hočevar (L) 1:29,6, Colnar (T) 1:32,3, Kobi (T) 1:36,3; 200 m metuljček - mladinci: Brinovec P. 3:01,3, Košnik 3:02,7, Rebolj (vsi T) 3:03,8, Sulc (C) 3:13,4, Majdič (L) 3:14,5; 4x100 m prosto mladinke: Rudar 5:17,0, Triglav 5:24,1, Celuloza 5:41,5, Ljubljana

5:58,5; 4x200 m prosto - mladinci: Triglav 9:57,8, Celuloza 10:07,4, Neptun 10:17,1, Ljubljana 10:54,3, Neptun II 11:14,2, Prešeren 11:27,9.

Dokončno stanje točk: Triglav 27.708, Celuloza 24.365, Rudar 18.867, Ljubljana 18.666, Neptun 17.772, Prešeren 13.044, Domžale 5596, Ilirija 4849, Fužinar 4145, Rudar V. 3519, Partizan Bled 1285.

Miss Bleda 1960 - Luksemburžanka

Preteklo nedeljo zvečer so v dvorani Kazine na Bledu volili najlepšo in najprikupnejšo obiskovalko Bleda - imenovano MISS BLED 1960. Za ta naslov se je potegovalo 19 kandidatk iz raznih držav. Med vsemi je občinstvu najbolj ugajala mlada Luksemburžanka Karla Lamesek, ki je z večino glasov (201) osvojila naslov Miss Bled 1960. Druga je bila Dunajčanka, tretja pa Ljubljanka Zlata Tončič. Kandidatki, ki sta dosegli prvo in drugo mesto na Bledu, sta si pridobili podobno priznanje na nedavnem tekmovalju lepotic v Portorožu.

Bled, o ti moj Bled

Pod tem naslovom že nekaj let zapored prirejajo med sezono na Bledu družabno zabavno-glasbeno revijo, ki je med občinstvom zelo priljubljena. Posebno zanimiva in pestra je bila ta prireditev lani. Letos bo na sporedu jutri, v četrtek, dne 11. avgusta zvečer v Kazini. — Program na reviji bodo izvajali igralci, pevci humoristi, člani narodnih gledališč iz Ljubljane in Maribora ter Radio-televizije Ljubljana, dalje znani komiki in artisti ter pevci popevk. Nastopila bo tudi blejska folklorna skupina, igral pa bo ansambel RTV Ljubljana pod vodstvom Jožeta Kampiča.

„Stol“ razširja skladišča

Tovarna upognjenega pohlšva »Stol« na Duplici pri Kamniku je preuredila v prostor do rademeljske ceste v skladišče rezanega lesa. Les bodo prevažali po asfaltiranih prehodih, skladišče pa bo ograjeno. S tem je nogometni klub na Duplici izgubil dosedanje nogometno igrišče in si bo moral zgraditi novega na prostoru ob Bistrici. Začasno bodo Dupličani igrali nogometne tekme v Jaršah.

TE DNI PO SVETU

NACIONALIZACIJA NA KUBI

Ameriški politični in poslovni krogi pravijo v prvih komentarjih o sklepu vlade premiera Castra, da nacionalizira podjetja in imetje državljanov ZDA na Kubi, da jih ta ukrep kubanske vlade ni presenetil.

neodvisnost Nigerije, v letu 1961 pa bodo doživele pomembne spremembe Uganda, Kenija, Njasa, Sierra Leone in druga ozemlja.

POSLANICA KONGRESU

V izredni poslanici Kongresu je predsednik Eisenhower zahteval, da odobrijo njegov program pomoči tujini. Razen predvidenega zneska milijarde dolarjev je predsednik Eisenhower zahteval dodatne kredite v znesku 600 milijonov dolarjev za pomoč južnoameriškim državam in 100 milijonov dolarjev za posebni sklad, iz katerega bi nudili pomoč afriškim državam, posebej pa Kongu. Te zahteve je predsednik Eisenhower obrazložil s potrebo po tem, da bi preprečili posledice »komunistične politike«.

IZREDNA SEJA ARABSKE LIGE

Svet Arabske lige je imel v ponedeljek izredno sejo, na kateri so razpravljali o enotnem stališču, na kakršnega se bodo postavile arabske države glede sklepa Irana, da prizna Izrael.

PRED SPORAZUMOM O VODAH?

Predsednik Mednarodne banke za obnovu in razvoj Ilif je včeraj prispel v New Delhi na razgovore o spornem vprašanju voda med Indijo in Pakistanom. Delhiški listi pišejo v tej zvezi o možnosti, da bi dokončno poravnali ta dvanajst let trajajoči spor med obema državama.

1960 — »LETO AFRIKE«

Adisabeski dnevnik »Adis Zamen« (Novi čas), ki izhaja v amharskem jeziku, piše o spremembah, nastalih zadnje mesece v Afriki in pravi, da bodo Afričani razumeli leto 1960 v zgodovini kot »leto Afrike«.

Časnik opozarja na pomen razglasitve novih držav — Madagaskarja, Konga, Somalije, Kameruna in drugih ter poudarja, da so te spremembe značilne za afriško podnebnje. — Neodvisnost 200 milijonov Afričanov, piše časnik, bo kmalu postala stvarnost. Zgodovinske poti nihče ne more več zaustaviti. V septembru bo Tanganjika uresničila svoje načrte, prvega septembra bo razglašena

LJUDJE IN DOGODKI

Nove spletke

Te dni je pariški tednik »L' Express«, ko je pisal o položaju v Kongu in še posebej v Katangi, objavil podatke, da razen premiera Combe v tako imenovani katanški vladi ni nobenega domačina. Vsi ministri so belci in uporabljajo Combeja le kot fasado, za katero hočejo skriti pravo vsebino sedanjega boja Katange za »svojo« neodvisnost. Ta podatek seveda ni nič novega, kajti vsi dosedajni ukrepi »katanških« voditeljev so jasno opredelili značaj in namere njihovega podviga, od samozavne proglasitve neodvisnosti do zadnjih kombinacij za povezovanje s komerkoli, samo da bi kongosko republiko že na začetku nje neodvisne poti postavili pred nepremostljive težave.

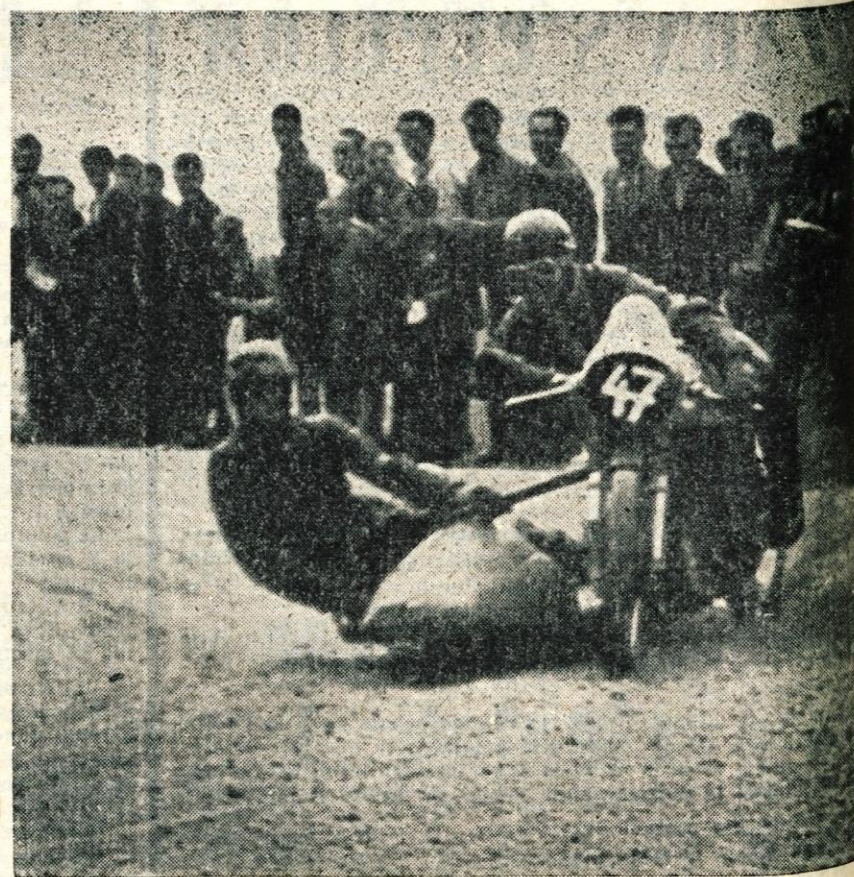
Ze sredi julija je Combe snoval načrt za konfederacijo Katange s Severno Rodezijo. Da bi obstojal tak načrt, so sicer uradno demantirali tako z ene kot z druge strani, posebno zato, ker Severna Rodezija sploh ni samostojna država in bi bilo torej, če bi priznali, da obstaja tak načrt, vmešavanje britanskih oblasti v Rodezijo v notranje zadeve Konga preočito. Nekaj dni pred najavljenim sobotnim vkorakanjem mednarodnih sil OZN v Katango pa je Combe spet — to pot uradno — objavil svoj novi načrt povezovanja s sosednjimi pokrajinami. Katanga naj bi

se po tem načrtu združila z Uranda Urundi in Tanganjiko, ko bi ti dve deželi dobili svojo neodvisnost. Doselej je Uranda Urundi še vedno belgijska, Tanganjika pa britanska posest. Na dlanj je torej, da pri teh »povezovalnih« akcijah katanške vlade ne gre za neke principielne rešitve, marveč za izrazito demonstracijo in spletke kolonialističnih sil, ki skupno branijo svoje preostale interese v Afriki. V Kongu se torej ne bje le boj za priznanje popolne neodvisnosti in integralnosti najmlajše afriške republike, marveč se bje odločilni boj med silami napredka in kolonialističnimi interesi na tej celini. Normalizacija razmer v Kongu bi pomenila močno vzpodbudo za osvobodilna gibanja v preostalih afriških kolonialnih posestih, predvsem pri sosedih: v Tanganjiki, Uranda Urundi, Keniji, Francoski ekvatorialni Afriki, portugalskih posestih Mozambiku in Angoli itd.

Zaradi nepopustljivega stališča katanških voditeljev, da se bodo z vsemi silami uprli prihodu mednarodnih čet v deželo, v soboto ni prišlo do napovedanih akcij čet OZN. Odložitev vkorakanja mednarodnih sil v Katango je močno odjeknila v svetu, predvsem v Afriki, kjer vse neodvisne države podpirajo kongosko vlado. Nekatere afriške države so zagledali ponudile Kongu svojo armado, da z

njo zaščiti svojo ozemeljsko nedotakljivost in neodvisnost. Spričo zadnjih dogodkov se je v ponedeljek popoldne znova sestala tudi Varnostni svet OZN.

Sedanji položaj v Katangi je močno protisloven. Belgijska vlada se je namreč uradno podredila sklepu Varnostnega sveta, naj umakne svoje čete iz Katange. Hkrati pa je javna tajnost, da so belgijske čete edina vojaška sila, na katero se opira Combejev režim. Kje in kakšno so torej tiste sile, na katere bi se oprl Combe, da prepreči prihod čet OZN v deželo? Nekateri pravijo, da je Combe samo igral, da pa se v resnici ne bi mogel upreti prihodu čet OZN v deželo. Drugi spet trdijo, da igra Belgija in da belgijske čete slej ko prej predstavljajo materialno osnovo Combejevih planov in groženj. Naj imajo prav prvi ali drugi, nekaj je jasno: belgijske čete na noben način ne morejo pripomoči k normalizaciji položaja v deželi. Zato ves svet pričakuje, da bo Varnostni svet znova sprejel sklep, naj se belgijske čete v celoti umaknejo iz Konga, mednarodne sile OZN pa naj zagotovijo nemoteno in samostojno delo kongoskih predstavniških organov, ki edino sami lahko rešijo notranja nacionalna in gospodarska protislovja — žalostno dediščino kolonialistične preteklosti.

Pred ljubeljskimi dogodki

Precej možnosti za domače tekmovalce

Ljubeljske dirke so se še prav posebno afirmirale po osvoboditvi. Prvo povojno mednarodno gorsko dirko na Ljubelju sta priredila prizadevno Avto-moto društvo Tržič in Avto-moto zveza Slovenije leta 1953. Prav gotovo se od tedaj kvaliteta ljubeljskih dirk stalno zboljšuje. Prelomnica v dirkah na Ljubelju pa je bila leta 1955, ko je prvi dirkač prispel na cilj prej kakor v petih min. Prav gotovo, kar pomeni pozimi Planica, je za Slovence v polletnem času Ljubelj. Ljubelj je zibelka avto-moto športa v Sloveniji, pa tudi sicer redko srečavamo dirke s takimi odličnimi tradicijami. Na prvih dirkah so na Ljubelju tekmovali le z avtomobili. Med temi je bil tu-

di svetovnoznani, zdaj že pokojni konstruktor planiške skakalnice Stanko Bloudek. Svojo originalnost je izpričal tudi na Ljubelju. V hladilniku avtomobila mu je namreč zavrela voda, pa je opremil svoje vozilo še z dodatnim rezervoarjem za vodo. Te njegove iznajdljivosti se prvi veterani ljubeljskih dirk še danes radi spominjajo...

Povojne ljubeljske dirke so bile nekaj let v znamenju napadov na stari predvojni rekord. Avstrijec Wolfgang Denzel je leta 1939 na motociklu znamke BMW 500 dosegel izreden čas 5,01 minut. Dolgih 16 let je minilo, da je moral prikolčar Nemeč Hillebrand priti kar dvakrat na Ljubelj, da je dosegel še več kot samo potol-

kel Denzlov rekord. Prvič v zgodovini Ljubelja je prepeljal progo v manj kot petih minutah. Od tedaj naprej je bil na Ljubelju sleherni leto dosežen nov absolutni hitrostni rekord, za katerega prireditelj že več let zaporedoma razpisuje nagrado v višini 50.000 dinarjev.

V 21. letih so najhitrejši na Ljubelju postali hitrejši za približno 24 sekund. Ta vsakoletna borba za sekundo pa izpričuje, čeprav v tako skromnem rezultatu, sijajen napredek v tehniki proizvodnje motorjev. Ljubelj v zadnjih letih postaja čedalje pomembnejša preizkušnja za motocikle vseh uglednih znamk. Mednarodna udeležba se neprestanoma več. Medtem ko je bila ta dirka desetletja izključno srednjeevropskega pomena, se letos pogaja prireditelj za udeležbo z dirkači iz Anglije, Avstrije, Avstralije, Belgije, Finske, Francije, Holandije, Italije, Rodezije, Švice, Švedske ter Vzhodne in Zahodne Nemčije. Zanimanje za Ljubelj se torej širi iz Evrope tudi na druge kontinente, saj letos obe-tajo svojo udeležbo iz Avstralije in Afrike (Rodezija).

V hudi konkurenci na ljubeljskih dirkah se zadnja leta čedalje bolj uveljavljajo tudi jugoslovanski dirkači. Milivoj Božič je bil prvi avtomobilist, ki je leta 1958 kot prvi vozil na vrh Ljubelja manj kakor 5 minut. Njegov čas 4:59,4 minute velja še zdaj kot mednarodni rekord, ki mu ni mogel bližnji znani avstrijski avtomobilist E. Vogel, čeprav je z veliko prizadevanjostjo skušal osvojiti ta rekord za avstrijske barve. Božičevemu primeru je lani sledil tudi motorist Leon Pintar, ki je na Tomos SG5S vozil v kategoriji do 250 cm 4,55 minute in izenačil mednarodni rekord; v kategoriji motociklov do 350 cm, pa je zaostal le za 2 petinki sekunde za mednarodnim rekordom, ki ga drži J. Weingartmann iz Avstrije na Puchu.

Na letošnji dirki na Ljubelju, 14. avgusta se obeta velika konkurenca. Toda jugoslovanske računice niso tako slabe. Lahko računamo na uspeh v kategorijah 125, 175, 250 in 350 cm (Oblak, Pintar, Čuden, Sever itd.). — V kategoriji do 500 cm solo, kjer se že leto za leto nikaj zajo rekordi, bodo imeli tudi letos glavno besedo inozemci, ker prideta Pruckner in Prach. V prikolicah bo zelo huda konkurenca, tako da prireditelj napoveduje za našega Snajderja šele 3. ali 4. mesto. Med avtomobili do 2000 cm je favorit naš Božič. Med avtomobili formule junior pa se bodo kosali samo številni tujci. Toda lani sta bila na startu samo dva juniorja, letos jih bo 9 ali celo 11. Upajmo, da bodo tudi Jugoslavlani kmalu dobili avtomobile formule »Junior«, v kateri bi se nam brez dvoma odprle nove možnosti.

IX evropski kriterij penjačev

Danes se je pričel na letališču v Lescah IX. evropski kriterij leteljih motornih modelov »penjačev« za pokal Letalske zveze Jugoslavije in za pokal, ki ga je za najboljšo ekipo podelil moskovski aeroklub »Čkalov«. Tekmovanje je organizirala Letalska zveza Jugoslavije ob sodelovanju z Letalsko zvezo Slovenije.

Tekmovanje je s pestro mednarodno udeležbo, saj se ga bodo poleg A in B ekipe Jugoslavije udeležile še reprezentance iz Sovjetske zveze, CSR in Zahodne Nemčije. Danes zvečer bo v hotelu »Krim« na Bledu objava rezultatov in podelitev nagrad. Jutri pa se bodo tekmovalci odpeljali z avtobusom na izlet v Kranjsko goro in na Vrščič, po kosilu pa se bodo po-

vzpeli še z žičnico na Vitranc, nakar se bodo vrnili na Bled. Z Bleda pa bodo v petek odpotovali domov.

SEDAJ PA SE ORODNE TELOVADKE

V nedeljo je odšla z Gorenjskega v Koper skupina 60 mladink in pionirk-oročnih telovadk iz TVD Partizan na desetdnevni skupni trening, ki ga je organizirala Okrajna zveza Partizana za Gorenjsko. — Na tečaju bodo mlade telovadke poučevali in trenirali najboljši in izkušeni oročni telovadci in nekateri fizikturni učitelji oziroma profesorji. Mladinke so zamenjale mladince, ki jih je bila prav takšna skupina v Kopru na 10-dnevnem skupnem treningu in kateri so se v nedeljo vrnili na Gorenjsko.

Šah na Pokljuki

Doslej največja udeležba

Skoraj 200 šahistov, povabljenec in ljubitelj te lepe igre je prihitelo 31. julija na Pokljuko, da se udeležijo spominskega brzo-turnirja in s tem počaste spomin narodnega heroja Jožeta Gregorčiča in vseh tistih, ki so in se borili v NOB v Pokljuških gozdovih. Med njimi je bil tudi predsednik Okrajnega odbora Zveze borcev Kranj, tov. Bertonec-Johan, predsednik Sarhavske zveze Slovenije tov. Turner in drugi. Turnir je dobro uspel. Igralci so bili razdeljeni v tri skupine. V prvi skupini so

bili mojstri in mojstrski kandidati, kjer je zmagal Parma (LUŠK), drugi je bil Guzelj (Maribor), tretji Vošpernik (Jesenice).

V drugi skupini prvo in drugo kategorijev je zmagal Grosek z Jesenic, drugi je bil Ankerst (LSK) in tretji Sila (Novo Mesto).

V tretji skupini tretje, četrto in brezkategorijev, je zmagal Bedrnjak (LSK) pred P. Vošpernikom (LSK), tretji pa je bil Zupančič (LSK).

Z. D.

Nič več prahu

Britof Cestni prah ni nikjer zaželen, še toliko manj pa v oljni industriji. S to nadlego je imela doslej velike probleme tudi tovarna »Oljarica« iz Britofa. Zaradi prometa na dvorišču tovarne je prah stalno uhajal v notranjost tovarniških prostorov. Prav zaradi tega je delovni kolektiv izgled podjetja. Na dvorišču so zgradili sodobno urejeno kolesarsko lopo in nasadili lepoticno grmičevje.

so na dvorišču dela že opravili, v prihodnje pa bodo še asfaltirali tovarniško cesto do priključka na glavno cesto. Predvidoma bodo vsa dela končana do srede tega meseca.

Razen tega je delovni kolektiv poskrbel tudi za lepši zunanji izgled podjetja. Na dvorišču so zgradili sodobno urejeno kolesarsko lopo in nasadili lepoticno grmičevje.

-an